

Szerkesztőség kiadóhivatal
és nyomda: Szil. Reg. Ferdinánd (József Köherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. Sürgőnycim:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása,
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejél
több :: Egyszeri szám 5 Lej,
Vasárnap 6 Lej :: (Bucurestiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVII. évfolyam, 88. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1932. április 16

Az irredenta Maros

Ha a felelőtlenség oktatására akadémiát állítanak fel valahol, előadó-professoroknak oda elsősorban is egyik-másik bucaresti-i lap aradi tudósítót kellene meginvitálni. A lelkiismeretlen és tendenciózus beállításnak olyan akadémikus iskolapéldáit kell látnunk napról-napra nyomdafestékekben megjelenni a főváros egy-egy sajtóorgánumban, amelyek alulmaradnak az erkölcsi kritika legmélyebb mélypontján. Amiken jobb esetben csodálkozni, vagy mosolyogni lehet, ha nem vesz erőt az olvasón az az ellenállhatatlan visszatetszés, amely egészséges judicium mellett természetes reakciója a közvélemény lelkiismeretlen kutmérgezésének.

Nem újság számunkra, hogy valamennyien vagy kommunisták, vagy irredenták vagyunk, akik innen és nem a Keleti-Kárpátok hegyláncolatán túl élünk kisebbségi sorsban. Tizenhárom esztendő állott rendelkezésünkre, hogy kitanulhassuk azt az üzleti mentalitást, amely a gyűlölet és konkolyhintés munkájából aratja hatalmas, gyakran kormánytámogatással gyümölcsöző profitját. A tömegek szisztematikus felvezetésének e technikájában nehéz lehet bizonyos határokat tartani s így nem csodálható, hogy komoly sajtóorgánumban olvashatjuk azt, hogy a „kisebbségek és a zsidók pokoli machinációi miatt pusztultak el Arad román-lakta városrészei.” Sőt ebben a munkában úgy a megyei prefektus, mint a polgármester is, „támogatták őket.” Ugyanekkor azt is olvashattuk, hogy Arad Erdély egyik legrománabb városa: szerintük logikus tehát, hogy az irredenta árvízét mi, láthatatlan kisebbség, mégis úgy kormányoztuk, hogy csak román értékeket pusztítson el. A legnagyobb fejvesztettség uralkodott ugyanakkor, amidőn ennek az infennális tervnek a végrehajtása folyt: ebben is természetesen a hatósági vezetők a hibásak, — írják Bucurestiben, — akik nem tartották kordában a munkanélküliek hadseregét, nem javították a gátakat és így történt, hogy „tizenhárom év romanizálásának eredményei eltűntek Aradon a föld színéről...”

Nem tartozik feladataink közé a pszichopatológikus jelenségek ismertetése: ezért nem is idézzük tovább a bucaresti-i lapok aradi tudósításainak állításait. Olyan vállalati és magánüzleti politikát szolgálnak ezek, amelyekkel egyetlen egy ép erkölcsi érzékű ember sem azonosíthatja magát. De amidőn egyfelől a tényeknek ilyen arányu meghamisítását, másfelől pedig e meghamisított tényekre támaszkodó, leplezetlen uszítás munkáját kell látnunk, tiltakoznunk kell a hatóságoktól és bucaresti-i szemszögtől független igazság nevében. Mindnyájan tudjuk, hogy Arad lakosságának többsége valóban magyar nemzetiségű, felekezeti különbség nélkül. De azt is tudjuk, hogy amidőn Arad városa veszélybe került, Glogovác felől már rég előntötte a víz Mikalákát, Zsigmondházát és a veszthelyi telepeket. Az istencsapás pedig nem tett nemzetiségi különbséget román, magyar, sváb és bulgár háztájéka között. Ilyen árvíz nem tombolt soha Arad felett s a legnagyobb vízállás, melyet eddig ismertünk, 1888-ban, 56 centiméterrel maradt alul a Maros mostani vízállásának. Terhelheti-e felelősség a gátak miatti a hatóság fejeit? Volt-e idejük, lehetett-e gondjuk reá a megye és a város mindenkor vezetőinek, amidőn a változó kormányokkal együtt egymásután menesztették őket állásaikból és a munka folyamatosságának, programmszerűségének minduntalan meg kellett szakadnia...?

Rendkívüli volt a pusztulás, amellyel nagy

A köztisztviselői vagyionok ellenőrzéséről szóló javaslat tiltakozás a nyugdíjaknak 400 milliós csökkentése ellen -- Bucurestiben nincs nyugdíjhátralék

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma déli előtti ülésén *Negura* liberális köszönetet mondott az igazságügyminiszternek, hogy napirendre tette a köztisztviselők vagyoni ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot. *Moscu*, konzervatív, tiltakozott az ellen, hogy interpellációját a besszarábiai közigazgatás visszaéléseire vonatkozólag nem engedik elmondani. Az interpelláló képviselő különösen *Vladimir Christ* besszarábiai alminiszter ellen, aki szerinte a szovjet szolgálatában állott, kíván vádat emelni. *Otetlesanu* tiltakozik a nyugdíjleltmények 400 milliós csökkentése ellen és kéri, hogy ezt az összeget 400 milliós hitellel fedezzék. *Hegedüs* Nándor magyar párti képviselő az ellen tiltakozik, hogy Bucurestiben kifizetik a nyugdíjhátralékokat, az ország többi részeiben azonban ezt elmulasztják. Éles hangon tiltakozik az állampolgárok ilyen megkülönböztetése ellen és a fővárosnak a vidékekkel szemben való előnybehelyezése ellen.

Kezdődik a purifikáció

Ezután áttértek a köztisztviselői vagyionok ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat vitáján. *Soimi* előadó beszéde után *Lucian* dr. szociáldemokrata beszédeben igen elasztikusnak nevezi ezt a törvényjavaslatot, sok kártevőt tartalmaz, pártja mégis megszavazza ezt a törvényjavaslatot, amit a purifikációs korszak bevezetésének tartanak és reméli, hogy ennek a kezdetnek folytatása is lesz.

Soimi előadó kéri, hogy ennél a törvényjavaslatnál minél szélesebb vitát fejtsenek ki. A jelenlegi parlamentnek egyik legnagyobb fontosságú műve ez. Tiltakozik az ellen, hogy a nemzeti-parasztpárt politikai tökéletességét magának ebből a javaslatból. *D. R. Ioanțescu* tiltakozik a nemzeti-parasztpárt elleni támadás miatt. *Deposu* kijelenti, hogy ez a javaslat a bizalom egy sugarát vetíti elénk a köztisztviselők lelkiismeretes és önfeláldozó munkájának biztosítéka gyanánt és ezért megszavazza a javaslatot. Ugyancsak elfogadja a javaslatot *Alexe* lupista, míg *Negura* liberális kijelenti:

— Végre egy, javaslat, amely az egész közvéleményt kielégíti!

Lucian dr. szociáldemokrata javasolja, hogy a szónokok egyszerű nyilatkozat felolvasásával elégedjenek meg. *Pop Valér* dr. igazságügyminiszter azonban kéri, hogy a javaslat fontossága miatt az összes pártok részletesen fejtsék ki álláspontjukat. *D. R. Ioanțescu* újra visszautasítja a nemzeti-parasztpárt elleni tá-

energával szállottak szembe a hatóságok. Aradváros hatósága soha nem tapasztalt kötelességtudással sietett a szerencsétlenség áldozatainak segítségére. Amikor valamennyien egyek vagyunk a segíteni-akarásban és áldozatkészségben, az ostobaságnál jóval súlyosabb lelkiismeretlenség kellett hozzá, hogy alantass szempontu érdekekből ékeket próbáljanak verni Aradváros lakosságának nemzetiségei közé. Ezt a bünt nem menti semmiféle politikai machináció, semmiféle személyi elfogultság, sem pedig egyes sovén sajtóorgánumok tudatos lélekmérgezésének immáron tizenhárom évre visszatérítő fekete multja. Meg fogják most tanulni Bucurestiben, hogy akiket közös szenvedések kövacsoltak össze,

madást és kifejt, hogy 1920-ban éppen ő volt annak a törvényjavaslatnak előadója, amely a hadigazdagok vagyionát kívánta ellenőrizni. A jelen törvényjavaslat két célt szolgál: az egyik a tisztviselők fokozott ellenőrzésével kapcsolatban a bűnös tisztviselők megbüntetésére, a másik pedig az, hogy megakadályozza a felelőtlen vádaskodásokat és a becsületes köztisztviselők megrágalmazását.

A Kamara ülésén napirend előtt *Hegedüs* Nándor magyar párti képviselő szólalt fel és kijelentette, hogy a Magyar Párt mindenben csatlakozik *Schina* képviselőnek, a nyugdíj-egyesület elnökének interpellációjához és kéri, hogy hatálytalanítsák azt a minisztertanácsi jegyzőkönyvet, amely a nyugdíjasok iránti megítélését oly erőteljesen megnyírta. Majd a parlament színe előtt feltette a kérdést, miért van az, hogy a főváros nyugdíjasai pontosan megkapják irántmányaikat, míg a vidéken 7 hónappal is hátralékban vannak. Erre a kijelentésre egységes tiltakozás hangzott el az egész ellenzék részéről.

Lucian dr. szociáldemokrata: A fővárosban jobban félnek, mert minden forradalom félszke a fővárosban van!

Hegedüs: A vidéken a legnagyobb nyugtalanság van és feltétlenül sürgős intézkedésre van szükség.

A Kamara ma délutáni ülésén a legfőbb gazdasági tanács felállításáról szóló törvényjavaslat felett megindult vitánál *Raducanu* csatlakozik ahhoz a szociáldemokrata indítványhoz, hogy a tanácsban a munkásság egy képviselője is helyet foglaljon.

Argetoianu: A munkaügyi miniszterium képviselőjét elfogadom, a munkásokét nem!

A gazdasági tanács összeállítása

Lucian dr. szoc. dem.: Jellemző az ön felfogására, hogy 700 ezer állampolgár képviselőjét kizárja a gazdasági tanácsból. Nyugodt lehet, ha majd mi kerülünk kormányra, mi is ki fogjuk dobni az olyan mentalitásokat, mint ön. (Éles tiltakozás a kormányparti oldalán). Különböző is nem nagy dicsőség nekünk, hogy egy ilyen reakciós társaságban helyet foglaljunk.

A Kamara ma délutáni ülésén *Spanisteanu* avereskánus szólott hozzá a legfőbb gazdasági tanács felállításáról szóló törvényjavaslatához s hangsúlyozza, hogy ebben a tanácsban az egész ország gazdasági képviseletének kell együttműködni, azonban ez a javaslat a jelenlegi kormányzatot kívánja meghosszabbítani. Hivatkozik az általános gazdasági válságra, amit a bizalom hiánya idézett elő.

azokat nem választhatja el egymástól sem a felelőtlen sajtó, sem a gyűlölet, a bomlás és a pusztulás céljait szolgáló uszítók munkája. Amint nemzeti és felekezeti különbség nélkül együvé-sodorta újra a sorsfordulat Aradváros egész társadalmát a segíteni-akarás nagy feladatára, úgy egyek vagyunk abban a felismerésben is, hogy az a mentalitás, amelyet a rágalmak lélekmérgezésének nyomdafestéke sugároz, távolabb áll tőlünk, — mint a bucaresti-i sajtó egy részétől az őszinte tárgyilagosság. Itt a becsületes, az áldozatrakész, közös munka összefogásának ideje jött el. Ezt a munkát pedig nem gáncsolhatja el a gyűlölet, az izgatás és uszítás zsoldosainak kétszeresnyi falkája sem! (J.)

A magyar pénzügyminiszter bejelentette, hogy Magyarország adósságát lejáratkor nem tudja rendezni

Négymilliárd pengő az állami és magánadósságok összege — A hitelezőknek nem céljuk, hogy megszorítsák az országot — Megszüntetik a népjóléti és munkaügyi miniszteriumokat

Budapestről jelentik: Korányi pénzügyminiszter a parlament mai ülésén betérjesztette az idei költségvetést és ezután megtartotta nagy exozéját. A költségvetésre — mondotta — a gazdasági és pénzügyi helyzet lehetetlen volt ráütötte a bélyegét, éppen ezért különbözik az eddigi költségvetésektől. A gazdasági életet át kell szervezni, azonban ez nem lehet márcól-holnapra. **A baj főoka, hogy az ország el van adósodva.** Az eladósodás 1924-ben vette kezdetét, azonban nem a könnyelmű gazdálkodás miatt, hanem mivel az árak lemorzsolódtak. 4 milliárd az állami és magánadósságok összege, amiből 1244 millió rövidlejáratu kölcsön. Az árlemerzsolódás vis major, amit tudomásul kell hogy vegyenek a dunai államok helyzetével foglalkozó hatalmak is.

A mezőgazdasági eladósodás nem olyan nagy méretű, mint azt külföldön hiszik, a mezőgazdák 60 százaléka tehermentes.

A továbbiakban arról beszélt a miniszter, hogy az állam nem lesz abban a helyzetben, hogy 302 millió pengő adósságait lejáratkor rendezze, azonban a hitelezőknek nem lehet érdekük, hogy Magyarországot megszorítsák, mert hiszen nem az a cél, hogy az országból most préseljenek ki pénzt, hanem hogy pénzüket biztosítsák. A világhelyzete általában nagyon súlyos és ez garancia arra nézve, hogy a helyzetben rövidesen javulásnak kell beállnia. A nemzeti vagyonból 7 milliárd elveszett az inflációkor, 213 millió nyugdíjteherből 129 milliót menekült nyugdíjasoknak fizet az állam. Az ország összezsugorodott, az egységes gazdasági területből hatalmas darabot kihalítottak, de a terhek majdnem ugyanazok maradtak. Nem lehet tehát csodálkozni, ha bajok vannak. **A kibontakozás azonban nincs messze.**

A legközelebbi feladat a külföldi és ezután a belső adósságok rendezése. Kötelezettségeinket a lehetőség határain belül teljesíteni fogjuk, így kívánja ezt az ország becsülete. A külföldi adósságok végleges rendezése nagy lépés lesz a konszolidáció felé.

Minden reményem megvan, hogy a konszolidáció nem késik sokáig. Többen mondták már, hogy a most betérjesztett költségvetés optimista költségvetés, azonban nagykoru nemzettel őszintén kell beszélnem, ez az én véleményem. Remény van arra, hogy a helyzet rövidesen megjavul, sőt túlprodukció is lesz. Mindenkit óv a könnyelmű beruházásoktól és hitelek felvételétől.

Holnap indul meg Aradon keresztül a Dacia nemzetközi gyors

Hivatalos fogadtatás az állomáson — A vonat a Rapidnál is gyorsabban teszi meg az utat Páris—Bucurestü között

Érdekes esemény színhelye lesz szombaton reggel a hajnali órákban az aradi vasúti állomás perronja. Ma délelőtt érkezett meg ugyanis egy Aradmegye, mint Aradváros vezetőségéhez a CFR. temesvári igazgatóságának hivatalos értesítése arról, hogy ma éjjel indul meg a CFR. vezérigazgatóságának intézkedése következtében az az új nemzetközi vonat-pár, amely Párist van hivatva sokkal rövidebb menetidő alatt kapcsolni össze Bucurestivel, mint ahogy ezt bármelyik más nemzetközi jellegű vonatösszeköttetés útján eddig lehetséges volt elérni. Az új vonat a „Dacia” nevet viseli és menetsebessége felülmúlja a Rapid-vonatokét is.

A vonat este 6 óra 20 perckor indul Bucurestiből és első útján Ionescu tábornok vasúti vezérigazgató is elkíséri. Az új vonat egy órával rövidebb meg a Bucurest—curtici utat.

Azzal fejezi be beszédét, hogy súlyos helyzetben vette át a miniszterium vezetését s ezt nem is tette volna meg, ha nem lett volna minden oka a bizakodásra. Hiszi és tudja, hogy ezt a nézetét a nemzet nagy többsége osztja.

Ezután Károlyi gróf miniszterelnök két órákor betérjesztette a népjóléti és munkaügyi tárcák megszüntetéséről szóló javaslatot, amelyet a Ház minden oldalán nagy tapsal fogadtak.

Románia kárpótlást vár a német gazdasági Franciaországnak rendezni egyezmény visszautasításáért kell Románia pénzügyi helyzetét — Francia feltételek

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul a német-román gazdasági egyezmény és a Tardieu-tervvel kapcsolatosan megállapítja, hogy a kormány az ország súlyos gazdasági helyzetében feláldozta a politikai érdekeknek a román-német preferenciális gazdasági egyezményt. A lapnak az a véleménye, hogy Románia barátainak és szövetségeseinek értékelni kell a Románia által hozott áldozatokat, amiért visszautasította a német javaslatot, amelynek elfogadása olyan hasznot jelentett volna az országra, amilyent a Tardieu-terv legfeljebb csak körvonalazott. **Franciaországnak rendeznie kell Románia pénzügyi helyzetét.** A párisi kö-

Pénzt helyett tanácsot ad a Népszövetség pénzügyi bizottsága

Magyarországnak a költségvetés csökkentését javasolta Ausztria sokat költ a vasújtára és nem rendezi a Creditanstalt ügyét

Genéből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottságának javaslatára ma a tanács határozott a Magyarország, Ausztria és Bulgária számára nyújtandó pénzügyi segítséget illetően. Magyarország megsegítésére vonatkozólag a bizottság a költségvetés lényeges leszállítását indítványozta és a hitelnyújtó egyezmények további meghosszabbítását tartja szükségszerűnek. Ausztriának azt tanácsolja a bizottság, hogy ne investáljon tovább nagyobb összegeket a vasújtába és rendezze végre a Creditanstalt ügyét.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának javaslata Ausztria, valamint Magyarország szanálására illetően érthető feltűnést keltett, mert a javaslat mindent magában foglal, csak a várt segítséget nem.

rök meg vannak győződve arról, hogy a romániai gazdasági helyzet a javulás útján áll, ehhez azonban szükség van a kellő segítségre, hogy az ország eleget tudjon tenni külföldi kötelezettségeinek. Biztosítani kell a pénz stabilitását és a külföldi kuponok teljes kifizetését. A lap szerint francia részről bizonyos belpolitikai irányváltozást várnak és ezek között lenne az is, hogy Argetoianu vonja vissza összes gazdasági és pénzügyi rendelkezéseit. Ezt állapítja meg az Univerul is, viszont a többi lapok, így a Curentul szerint a kölcsön pillanatnyi enyhülést hozhat, de nem húzza ki véglegesen nehéz helyzetéből az országot.

Száz esztendő óta nem volt oly magas a Tisza vizállása, mint most

Szegednél nem kell tartani a veszélytől, de Szolnoknál kritikus a helyzet — Rémhírek terjedtek el Szegeden

Szentesről jelentik: A Körös, Tisza, Maros Ármentesítő Társulat jelentése szerint, a Tisza alsó szakaszán a helyzet súlyosbodott. Szentesen a víz magassága túlhaladta az 1919. évi színvonalat és 100 esztendő óta nem tapasztalt magasságot ért el. Csongrádon a bagsi szőlőbe behatólt a víz. Itt eddig 20 ház omlott össze. A főispáni hivatal közérőten

delt ki a védelmi munkákhoz és elsősorban munkanélkülieket foglalkoztatnak. A töltéseken sok helyütt szivárog a víz és reggel óta az árvízvédelmi bizottság permanenciában van.

Szegedről jelentik: A Tisza Szeged alatt árad és a folyammérnöki hivatal véleménye szerint, ma éri el a kulminációs pontot. Ennek dacára komolyabb veszedelemről tartani nem kell. A közönség körében nyugtalanító hírek keltek szárnyra. Tudni vélték, hogy az éjszaka folyamán a rendőrség hat embert tartóztatott le, akik Ujszegeden, a jugoszláv határ közelében, a gátat fel akarták robbantani. A rendőrség hivatalos nyilatkozata szerint, a hír minden alapot nélkülöz, mert az egész nap folyamán semmiféle letartóztatás nem történt. A Tisza vizállása egész nap 92 centiméter körül állandósult. Pálffy József dr. polgármester-helyettes, a vészbizottság ülésén arra a kérdésre, hogy megnyitják-e valahol a gátakat, hogy a vizet a mezőkre engedjék le, úgy nyilatkozott, hogy erre semmi szükség nincs és erről szó nem esett, mert a körtöltések 10 méteres víznek tudnak ellenállni. Az azonban bizonyos, hogyha az áradás szerencsésen elmúlik, az összes gátakat emelni és erősíteni fogják.

Szolnokról jelentik: A Tisza áradása ismét megindult. A helyzet most már Szolnokra nézve veszedelmessé vált. A vészbizottság minden előkészületet megtett, hogy a várost és környékét meglepetés ne érje. A parlamenti házakat sorban eléri a víz, a lakosságot azonban innen már napok előtt kilakoltatták.

Mivel az új vasúti összeköttetés Bucurestiből Brassón, Tövisen Piskin és Aradon át halad a curtici határ felé, az első Dacia-vonat holnap hajnali hat óra 56 perckor rohog be első ízben az aradi vasúti állomásra. A felvirágozott vonatot, amelyet a CFR. egyik mérnöke vezet, az állomáson Aradmegye és Aradváros, valamint a CFR. képviselői fogják a perronon várni, akik az új nemzetközi vonatot hivatalos fogadtatásban is részesítik. Aradmegye vezetőségének képviselőjében minden valószínűség szerint dr. Lázár Ágoston megyei közigazgatási igazgató és Savu Septimiu prefektusi kabinetfőnök, míg Aradváros hatóságainak képviselőjében dr. Ursu János intermár-bizottsági alelnök és Voiticeanu János polgármesteri titkár fogadják. A CFR. részéről Zamfirescu CFR. mérnök, vasúti vezérfelügyelő jelenik meg a fogadtatáson.

Konfliktus Aradváros és a CFR között

A CFR késlekedik a mikelakai víztömegeknek a vasuti töltésen való lecsapolásával — Muresan János főmérnök nyilatkozata — Tervezet a Maros töltéseinek felemelésére — Az első- és másodrendű árvízvédelmi vonalak kiépítése

Kijelölik az árvízkárosult aradi városrészek bizottsági képviselőit

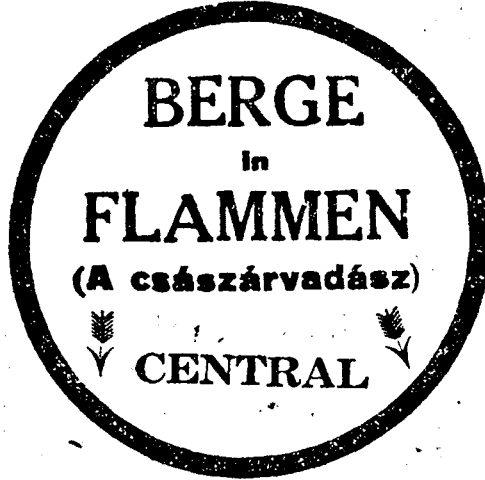
Általános figyelmet érdemel az a konfliktus, amely a CFR. aradi vonalfelügyelősege, az aradi folyammérnökség, valamint Aradváros technikai ügyosztálya között keletkezett a mikelakai árterületen keresztülhaladó arad-tövisi és arad-temesvári vasuti töltések ügyében. Legutóbbi lapszámunkban helyet adtunk azoknak a nyilatkozatoknak, amelyek az árvíz által elárasztott mikelakai lakosok részéről hangzott el, akiknek elkeseredését csak növeli az a tény, hogy a házaikat, telkeiket fedő áradat még mindig nem apadt le. Ennek a jelenségnek egyedüli oka az, hogy úgy a vasuti töltéseken keresztül, mint a Glogovác felől betódult vízmennyiség a szó szoros értelmében ott szorult a töltések között és így csak a töltések újabb megnyitása által lehetne a Maros medrébe az ottlévő víztömegeket visszavezetni.

„A legnagyobb megdöbbenéssel...”

Ebben az irányban a város mérnöki hivatala interveniált is tegnapelőtt a CFR. aradi igazgatóságánál, kérve hozzájárulásukat a CFR. töltések megfelelő szélességű és mélységű átvágásához. A CFR. aradi képviselője hozzá is járult ahhoz, hogy a víz alatt álló mikelakai uccákról levezessék az áradatot és megállapodott a város mérnöki ügyosztályával, hogy két-három másfél méteres szélességű rést fog nyitni a töltéseken a víz szabad lefolyása számára. Ugyanezt a tervet helyeselte az ara-

centiméter. Ebben az ügyben a mai nap folyamán egy újabb átiratot intéztünk, felszólítva a CFR. inspektorátust, hogy a létrehozott megállapodás értelmében járjon el haladéktalanul.

— Tudomásom szerint — mondotta Aradváros főmérnöke — Zamfirescu CFR. felügyelő azt a nézetét hangsúlyozza, hogy az arad-temesvári vonalon elsősorban is a forgalmat kell helyreállítani. Ezt az álláspontot természetesen nem lehet honorálni mindaddig, míg a mikelakai víztömegek nem nyertek szabad lefolyást és mi minden erőnkől azon leszünk,

hogy a víztől minél előbb megtisztítsuk a két vasuti töltés közé eső területeket.

A város mérnöki hivatala különben a mai napon elkészült azzal a kalkulációval, amely Aradváros védőgátrendszerének megerősítését és feltöltését célozza. A kalkuláció összességében ad képet róla, hogy mennyibe kerülne, ha a szükségletnek megfelelőleg Aradváros első és második védelmi gátrendszerét oly módon építenék át, hogy az magasságban teljes egy méterrel haladja meg a most lezajlott árvíz legmagasabb, tehát 614 centiméteres aradi vízállását. A kalkulációt — tekintve közérdekű jellegét — teljes egészében az alábbiakban hozzuk nyilvánosságra:

Elsőrendű árvízvédelmi vonal

1. Szenttamás határától a bodrog-utig húzódó töltés átjavításának és felemelésének költsége **Lei 99.600**
  2. A Zsigmondházi csatornától a csálai erdőmérnökségig húzódó töltés költsége **Lei 315.000**
  3. Az erdőmérnökségtől a téglagyár mellett a Radnai-utig vonuló töltés rekonstrukciója **Lei 1.788.000**
  4. Az Arad-Temesvár közötti vasuti töltés Glogovác határáig **Lei 220.800**
- Összesen: Lei 2.423.400**

Másodrendű árvízvédelmi vonal

1. A Radnai-uttól az Arad-Tövis felé vezető vasuti töltésig terjedő gátvonal felemelése **Lei 91.200**
2. A Vágóhid-ucca végétől a Maros fő-töltésig terjedő gátvonal felemelése **Lei 33.000**
3. A csálai erdőtelep felső részétől a csatornán át Sága és

Gáj felé húzódó töltés emelési költsége **Lei 40.000**
Összesen: **Lei 164.200**

Az elsőrendű és másodrendű árvízvédelmi vonalak időszerű helyreállításának és feltöltésének össz-költségét tehát:

Elsőrendű védőgátrendszer költsége **Lei 2.423.400**
Másodrendű védőgátrendszer költségei **Lei 164.200**
Végösszeg: Lei 2.587.600

Az Aradi Közlöny munkatársa az elkészült kalkulációs tervvel kapcsolatban beszélgetést folytatott Aradváros egyik technikai szakemberével, aki a kalkulációval kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— A gátak megerősítésére és a most lezajlott árvíz 614 centiméteres vízállás-maximumához viszonyított legalább is egyméteres plusz-emelésére halaszthatatlan szükség van. A mérnöki hivatal kalkulációjának végösszege reális és nem is olyan hatalmas összeg, hogy ne fizetné ki magát egy esetleges újabb veszteség és kár elkerülésére. A kalkuláció természetesen a város vezetőségének tanácsa elé kerül, amely minden valószínűség szerint határozni is fog rövid időn belül a gátak megerősítésének munkálatai felett.

A CFR-nek ezuttal a töltéseket kell emelnie

— Bizonyos azonban az, — mondotta transformátorunk — hogy a városi árvízvédelmi vonalak feltöltése és megerősítésének munkálataival egyidőben a CFR-nek is emelnie kell a két árterületen keresztülhaladó vonalát. E két vasuti töltés emelése természetesen ha-

di folyammérnökség vezetősége is, amely a maga részéről is sürgette a vasut mielőbbi intézkedését.

Ma délelőtt Muresan János városi főmérnök helyszíni szemlén járt kint Mikelakán, ahol meglepetéssel állapította meg, hogy a CFR. semmit sem tett a közös megállapodásnak értelmében. A helyszíni szemle befejeztével az Aradi Közlöny munkatársa előtt Muresan János városi főmérnök a következő meglepő megállapításokat tette:

— A legnagyobb megdöbbenéssel kellett megállapítanom, hogy a CFR. nem váltotta be mindaddig ígértét és nem járt el megegyezésünk értelmében. Öt-hat egyméter-másfélméter szélességű nyitást kellett volna eszközölnie az Arad-Temesvár közötti vasuti töltésen, hogy a mikelakai víztömegek szabad átfolyást nyerjenek: ezzel szemben az általa létesített átfolyások közül a legszélesebb is csupán 40

Főszerepekben:

**LUIS
TRENKER és
LISSI ARNA**

A világháború pokoljának egyik legizgalmasabb epizódja ez a németül beszélő filmcsoada!

sonló mértékben kell hogy megtörténjenek, mint a többi védőgátakon.

A délelőtti órákban különben megjelent Pop C. István dr. volt miniszter, az újjáépítések vezetésére kijelölt bizottság egyik vezető tagja, dr. Ursu János városi interimár-bizottsági alelnök hivatali helyiségében. Pop dr. annak a bizottságnak összehívását sürgette meg Aradváros helyettes vezetőjénél, amelyet Aradváros közeletének reprezentáns képviselői a három nap előtti nagy értekezleten választottak meg. Ursu dr. kifejtette vendége előtt azt az álláspontját, hogy célirányosabb volna előbb az árvízszújtotta városrészek lakosságának egy-egy delegátusát jelöltetni ki, mielőtt még a bizottság hozzálátna tevékenységéhez. Ebben az értelemben Ursu dr. ma értesítette az árvízszújtotta aradi városrészek kerületi előjáróságait, amelyek megtették intézkedéseiket a lakosság delegátusainak kijelölésére, illetve kiküldetésére vonatkozólag.

Már csak 10 napig!

Utolsó alkalom! Megmaradt áruinkat minden elfogadható áron eladjuk!

CRISTAL üvegnagyáruház, hatóságilag engedélyezett végeladás, Strada Metianu 4. (Gróf Hunyadi-palota.)

A városházán nem utalnak ki ruhasegélyt

Az árvizkárosultakat a jólékonyegyesületekhez utalták — Kik osztják ki a ruhasegélyeket?

Az „Aradi Közlöny” gyűjtésének mai eredménye

Arad társadalmában valóban megkapó módon sietett az árvizkárosultak segítségére. A különböző jólékonycélú egyesületek és társadalmi alakulatok őszinte lelkesedéssel fogtak hozzá a gyűjtőakciókhoz, amelyek eddig igazán szép eredményt mutathatnak fel. A városházán működő Munkanélküli Hivatal, amely átalakult árvizkárosultakat segélyező hivattalá, ma küldte át az összes jólékony egyesületeknek azon jegyzékét, amely 231 árvizkárosultot tüntet föl, kiket ruhasegélyben részesítettek. Az árvizkárosultakat segélyező hivatal vezetősége elhatározta, hogy a ruhasegélyezési akciót beszünteti oly értelemben, amely szerint a városházán semmiféle ruhasegélyt nem osztanak ki. Az árvizkárosultakat a jólékony egyesületekhez utalják, ahol azokat, akik leginkább rászorulnak a ruhasegélyre, tehetségükhöz mérten, felruhazzák. A városházán működő segélyező hivatal annál is inkább be kellett, hogy szüntesse a ruhakiosztást, mivel minden ruhaneműt, amit gyűjtési akciójuk eredményezett, már szétosztottak és a különböző egyesületek nem hajlandók beszolgáltatni az általuk gyűjtött ruhákat, hanem saját körükben osztják szét.

Az árvizmenekültek elszállásolási helyein a következő hölgyek vállalták magukra a ruhakiosztást: Liberális-pártnál: Pop C. Istvánné és Ispravnic Severné, az Oboron: Pop bárné, a Magyar Pártban: Grosz Józsefné, a CFR. üzletvezetőségi palotában: Crisan Ascianuné és Corneané, az Astra-telepen: dr. Botisné, a Zita-kórházban: özv. Wittauschek Lajosné, a Strada Romanului 6. számú menekülttelepen: Anhaltzer Ignácné. Ennek a kiosztást rendszernek csupán az a hátránya lesz, hogy azok, akik magán szállásokon helyezkedtek el, nehezen, vagy ha kevésbé élelmesek, sehol sem jutnak majd ruhasegélyhez. Itt fel kell jegyeznünk azoknak az önfeláldozó hivatalnokoknak neveit, akik éjjel-nappal hősies erőfeszítéssel munkálkodtak október óta a munkanélküliek és az árvizveszedelem óta ismét az árvizkárosultak összeírásán és nyilvántartásán. Ezeknek neveit itt adjuk: Dán Oskárné vezetésével: Roth Boriska, Ponta Olympia, Bajor Magda, Adarovics Remus, Knizse Lajos, Máday János, Jánosi János, Grünbaum Simon, Dán Titus és Dán Traian.

Huszonhat darabban fogtak ki egy női holttestet a Dunából

A rendőri nyomozás megoldotta a rejtélyt

Bécsből jelentik: Ma megoldódott a Duna-kanálisból huszonhat darabban kifogott női holttest rejtélye. A leányt Gruber Ferenc segéd munkás gyilkolta meg, aki be is vallotta tettét. A leányt Walter Máriának hívják, aki huga volt a férfi vadházastársának, Magerl Annának. A gyilkos Walter Máriát megfojtotta álmában, azután el akarta égetni, utóbb megmondta a dolgot és a Duna-kanálisba dobta. A gyilkosságba bele próbálta keverni vadházastársát is, de az asszony tagadott. A családi dráma a gyilkossággal nem ért véget. Magerl Annát tagadó vallomása után szabadon engedték, a nő hazament, ahol gázzal megmérgezte magát és meghalt. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben ártatlanságát hangsúlyozta.

Mint már említettük, az árvizkárosultak javára a felségélyezések városszerte megindultak és ezen neimes emberbaráti akcióba az összes egyesületek bekapcsolódtak és mindegyik a saját tehetségéhez és körülményeihez képest igyekszik részét az akcióból kivenni. Ezen tömeges akciót akarják Arad daloskörei is a lehető legnagyobb mértékben támogatni, azzal, hogy együttesen egy nagyszabású hangversenyt rendeznek a szerencsétlen árvizsújtottak javára. E célból csütörtök este a Melódia, Munka, Katholikus és Gutenberg dalkörök kiküldött bizottságai értekezletet tartottak, melyen már a hangversennyel kapcsolatos és szükséges teendőket is megvitatták. A hangversenyt előreláthatólag a Kulturpalotában május hó 14-én tartják meg. A programszámokra és egyéb szükséges tudnivalókra lapunk legközelebbi számában még visszatérünk. A követésre méltó példa úgy hisszük még számos aradi egyesületben is visszhangra talál.

Az Aradi Közlöny gyűjtőakciója javára egyébként a mai napon Szabó Ilona, Huszár Katalin ravatalára szánt koszoru megváltása címén az árvizkárosultak részére 200 lejt küldött be kiadói hivatalunkhoz. Eszerint tehát eddigi gyűjtésünk eredménye a következő:

Szabó Ilona	200 lejt
Eddigi gyűjtésünk	44.800 lejt
Összesen:	45.000 lejt

A gyilkos táncos bünperének tárgyalását megkezdte a cluji törvényszék

„Nem voltam, nem is leszek nős” — A vádirat felolvasásával telt el az első tárgyalási nap

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék ma délelőtt kezdte meg Vulpeanu, a gyilkos táncos bünperének tárgyalását. A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy, hogy a hatalmas tárgyalóterem zsúfolásig megtelt hallgatósággal. A vádat Golfescu ügyész, míg a védelmet három ismert kolozsvári ügyvéd látja el.

A tárgyalás megnyitása után, a védelem, arra való hivatkozással, hogy a tanúk nagyrésze nem jelent meg a tárgyaláson, kérte a tárgyalás elhalasztását. A bíróság rövid tanácskozás után elutasította a védők kérelmét és megkezdte a tárgyalást. Az elnök maga elé szólítja a vádlottat és a nacionaléjét illetően, több kérdést intéz hozzá. Vulpeanu elmondja, hogy 34 éves, görög katolikus, hat liceumot végzett, foglalkozására nézve pedig táncos. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy nős-e, Vulpeanu mosolyogva monda:

— Nem!

— Nem is volt? — kérdi az elnök.

— Nem is voltam és nem is leszek. — válaszol rendkívül kihívó mosollyal a vádlott.

Az elnök erre rendreutasítja és figyelmezteti, hogy viselkedjék rendesen, majd pedig utasítást ad a vádirat felolvasására. A tárgyalás folyik.

CORSO MOZGO! (Betörő)		Vasárnap d. e. 11 órakor
FLAGRANT DELICT	LILIAN HARVEY	MATINE. A KOPO (Greifer)
	WILLY FRITSCH	zenés kalandortűz
		HANS ALBERS, CHARLOTTE SUSA
Ma d. u. 3 órakor PÁL UTCAFIUK! Jegy lej 8.—		

Gyújtogatott a középkori babona egy aradmegyei községben

Az anyós feigyeltotta a házat, hogy „megégesse a menyét” — A gyújtogató majdnem áldozatul esett a lángoknak — A törvényszék felfüggesztette a büntetés végrehajtását

Rejtélyes körülmények között égett le az elmúlt év nyarán az aradmegyei Rosia községben Jacob János háza. A szalmafedéllel borított épület pillanatok alatt lángokban állott, midőn a falu lakossága a tüzhöz sietett, hogy azt eloltsa, a padlásán, a füsttől elájulva találták Jacob Zsuzsannát, a háztulajdonos anyját.

A csendőrségi nyomozás a tűz okául gyújtogatást állapított meg és a 65 éves Jacob Zsuzsanna vallomásaiban beismerte, hogy égő forgácssal ment föl a padlásra. Mivel a tető igen alacsony volt, a forgácssal hozzáért a kizsáradt zsuppszalmához, amely pillanatok alatt lángba borult. A keletkezett füsttől elájult és ha idejekorán nem mentik ki, úgy ő is a tűz martalékává válik.

A kihallgatás alkalmával jelentkezett egy tanu, Horn János, aki terhelő vallomást tett Jacob Zsuzsannára. Vallomásaiban elmondotta, hogy az idősebb parasztasszony a tűz kitörése előtt jelezte neki, hogy a parasztek közt általában divó szokás szerint a menyét a ház-

ba hozott viszálykodást tüzzel fogja megégetni. Ennek a középkori babonájának tulajdonítható Jacob János házában feigyeltása. Az aradi törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást a különös gyújtogatási ügyben, amelyen a vádlott tagadta, mintha szándékosan gyújtotta volna fel a házat. Jacob Jánosné viszont vallomásaiban elmondta, hogy közte és anyósa között semmiféle viszálykodás nem volt. A károsult kihallgatása alkalmával kérte a törvényszéket, hogy anyját ne büntessék meg, mert valószínűleg nem oka a tűz kitörésének.

A törvényszék azonban bizonyítottan vette a gyújtogatás büntetését és az enyhítő körülmények figyelembevételével 3 hónapi fogságra ítélte Jacob Zsuzsannát, amelybe azonban két hónapot az elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Ötszáz lejt pénzbírsággal is büntették ezenkívül, azonban a büntetés hátralévő részét a büntető novella értelmében 3 évre felfüggesztették.

Oriási hibát követ el,

ha nem játszik az Állami Osztálysorsjátéknak már az első osztályára, mert elveszti az első 2450 nyerési esélyt. Vegyen tehát még ma egy sorsjegyet az április 23-i és 24-i húzásra.

Titokzatos vagon az aradi állomáson

Az aradi állomás egyik mellékvágányán áll a rejtélyes vagon hetek óta — Tartalma: gáztámadás elleni védekezési anyagok — Bizottság érkezik Aradra, amely kioktatja a közönséget a gáztámadások elleni védelemre

Kevesen tudják Aradváros hivatali vezetői között is, hogy egy titokzatos vagon áll máf hetek óta az aradi vasútállomás egyik mellékvágányán. A vagon Temesvár felől érkezett az aradi vasútállomásra és a vasuti állomásfőnökség a legnagyobb gonddal és körültekintéssel vette kezelésébe.

Az árvízveszély leglázasabb napjaiban egyidőre mindenki megfeledkezett a titokzatos vagonról, amely gondosan lezárva állott az állomás mellékvágányán. Most azonban, hogy a veszély elmúlt, a hivatalok tevékenysége újra a régi vágányokra zökkent vissza, újra sor került a titokzatos vagon ügyére. A helyzet ugyanis az, hogy amióta az érdekes szállítmány itt áll az aradi pályaudvaron, senki sem jelentkezett érte, senki sem érdeklődött utána és egyidőben maga a CFR forgalmi osztálya sem tudta, hogy mittevő legyen vele. Az Aradi Közlöny munkatársának figyelmét is felhívták a titokzatos vagonra és munkatársunk külön nyomozást indított a küldemény mibenlétének felderítésére. Külön nyomozásunk aztán érdekes megállapításokra vezetett.

Emlékezetes még bizonyára az Aradi Közlöny olvasói előtt az a rendelet, amely az aradmegyei prefekturára érkezett Bucarestből. Amint annak idején ismertettük, a miniszteri rendelet utasította Aradmegye hatóságát, hogy a megye területén ne engedélyezzen semmiféle gáztámadás elleni védelemre oktató akciót, mert erre csak a minisztériumnak megfelelő osztályán működő külön bizottság illetékes. Ez a bizottság, amely az ország polgári lakosságának a gáztámadás elleni védelmi akciót és teendőit szisztematikusan dolgozta ki, egy repülőbizottságot állított fel, amely sorra járja az ország nagyobb városait és azokban megfelelő eszközök segítségével, demonstratív jellegű, ismeretterjesztő előadásokat rendez. Ennek a bizottságnak eszközeit, propaganda-képeit és felszereléseit tartalmazza az a titokzatos vagon, amely a bizottság tudta nélkül, az árvízveszedelem előtti napokban rohogott be az aradi állomásra. A bizottság, — amelyet különben egy magasrangú katonai személyiség vezet — az árvízveszély ideje alatt Temesváron rekedt, mert a vasutvonalak megrongálódása folytán, nem tudta semerre sem folytatni útját.

Most tehát, hogy a megye területén az adminisztratív élet vérkeringése újra a régi tempójába zökkent vissza, sor kerülhet a titokzatos vagon feltedezésére is. Értesüléseink szerint, máris történt távirati reklamáció az érdekes védelmi felszereléseket tartalmazó küldemény után, amire elment a megnyugtató válasz is: a vagon épségben, gondos felügyelet alatt várja a hozzátartozó bizottság előbukkanását. Erre különben komoly kilátás van már, a polgári lakosság gáztámadás elleni oktatását végző hadügyminisztériumi bizottság napokon belül Aradra érkezik és akkor felnyitják a sok fejtörést okozó vasuti vagon ajtóit is, hogy napvilágra kerülhessenek annak érdekes szállítmányai. (—ab.)

GOLDSCHMIDT-BANK

Az aradi Flora-likörgyár hárommillió lejes bírságának ügye a törvényszék előtt

A védelem szerint a jegyzőkönyvekben a valóságnak meg nem felelő adatok vannak — A jegyzőkönyvek három formahibája — A bírság megállapításánál téves taxát vettek alapul — Jövő hét péntekére halasztotta a törvényszék a folytatólagos tárgyalást

Az Aradon lefolytatott feketeszesz-vizsgálattal kapcsolatban emlékezetes még, hogy a nyomozó hatóságok az aradi Flora Likörgyár ellen is eljárást tettek folyamatba. A tárgyalás napokon keresztül tartott, amelynek eredményeképpen, a bírói ítélet kapcsán befejezést nyert a pernek bünygyi része.

A pénzügyi hatóságok azonban az érvényben lévő szesz törvények alapján a Flora-likörgyárral szemben 2 millió 857.729 lej bírságot állapítottak meg, amelyért Reusz Miklós dr.-t, mint a Flora-likörgyár igazgatóját, személyesen tették felelőssé. A kincstári rész fő tárgyalását mára tüzte ki az aradi törvényszék Herb-Ionescu-tanácsa és a tárgyaláson megjelentek Reusz Miklós dr., Gammer György ujaradi szeszkereskedő, Pop Sándor dr. és Fischer Jenő dr. a védelem, Taranu Victor vezérfelügyelő és Lepa Valér dr. állami ügyvéd, a kincstár részéről. A tárgyalás megkezdése után Pop Sándor dr. védő bejelentette a törvényszéknek, hogy a dosszárhoz csatolt vallomásokban, valamint jegyzőkönyvekben olyan tételek vannak, amelyek kimerítik a hamis tényállás kritériumát, azonban ennek megállapítása után is kéri a törvényszéket, hogy az ügyet érdemi tárgyalás alá vegye. A törvényszék a védelem előterjesztésének tudomásul vétele után a tárgyalás folytatását délután 4 órára tüzte ki.

Pop Sándor dr. védőbeszéde

Pop Sándor dr. védő a délutáni folytatólagos tárgyaláson rámutatott arra a tényre, hogy a szállítmányokat a Flora-likörgyár Temesvárról kapta az ottani Friedmann-féle szeszgyártól. A szállítmányok szabályszerűen el voltak látva kísérő-bárcákkal, mert anélkül a gyár területén lévő állandó pénzügyőri közege a gyár területéről nem is engedte volna ki.

Fischer Jenő dr. védő védőbeszédében rámutatott arra, hogy a nyomozás semmiféle konkrét bizonyítékot nem hozott föl arravonatkozólag, hogy a Flora-likörgyárnak szállított szesz-küldemények hamisított bárcákkal lettek volna ellátva. A Flora-likörgyár, mint olyan, részvénytársaság, annak egyéni tulajdonosa nincs, hanem csak részvényesei. Tehát Reusz Miklós dr.-t éppen ezért nem lehet személyileg büntetés alá vonni.

A büntetés kirovásánál — mondotta Fischer Jenő dr. — azonban egy másik sarkalatos hibát is elkövettek a pénzügyi hatóságok közegei, amennyiben a törvény a következő taxákat írja elő: Ipari szeszre 8 lej, borszeszre 2 lej 50 bani, szilvaszeszre 1 lej 25 banit literenként. A büntetés összege ennek a taxának hatszorosa és a Flora-likörgyárral szemben kiírt bírság összegénél 8 lejt vettek alapul, holott tudott dolog, hogy a likörgyár csak borszeszt, illetve szilvaszeszt használ fel.

Magának a jegyzőkönyvnek három formahibája van, amelyek a következők:

1. Nincs feltüntetve a hely, ahol a jegyzőkönyvet felvették.
2. Parligras miniszteri vezérfelügyelő nem nyújtotta be azonnal a jegyzőkönyvet a miniszteriumhoz való felterjesztés végett és végül
3. A jegyzőkönyvet az érdekelt féllel nem iratták alá.

Taranu Viktor pénzügyi vezérfelügyelő, mint a kincstár képviselője, reflektált a védelem előterjesztésére és rámutatott arra, hogy a jegyzőkönyvben föl van tüntetve a hely, ahol azt felvették s bár az aláírás valóban nem szerepel, de a jegyzőkönyvről az érdekelteket hivatalosan értesítették. Szerinte formahiba a jegyzőkönyvben nincs, ezért kérte a törvényszéket, hogy a kiírt bírság ellen beadott felebbezést utasítsák vissza.

Elhalasztották a tárgyalást

Lepa Valér dr. állami ügyvéd csatlakozott Taranu Viktor vezérfelügyelő előterjesztéséhez és kérte a felebbezés visszautasítását.

Pop Sándor dr. védő emelkedett szólásra és kérte a törvényszéket, hogy dacára a bejelentett alaki hibáknak, a felebbezést érdemileg vegye tárgyalás alá, mert a vonatkozó törvény határozottan előírja, hogy a hamis tényállás megállapítása mellett is a felebbezést a törvényszék letárgyalhatja és eltekinthet az újabb nyomozás elrendelése céljából az iratoknak a vizsgálóbíróhoz való visszaküldésétől. Ez a jelen esetben annyival is inkább figyelemreméltó körülmény, mert a bünygyi rész törvényszéki tárgyalásánál Reusz Miklós dr. ellen erre vonatkozólag a bünygyi eljárást beszüntették.

Lepa Valér dr.: — Kérem beidézni az ügyben szereplőket és jelentsék itt ki a törvényszék előtt, hogy a jegyzőkönyvben felvett tényállás nem felel meg a valóságnak. Addig kérem a tárgyalást elnapolni.

A törvényszék rövid tanácskozás után a tárgyalás folytatását a jövő hét pénteki napjára, április 22-ikére tüzte ki.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: A CSÁSZÁRVADÁSZ. (Premier). Az egyéni vitézség hőstettét hajják végre ebben a bámulatos háborús emlékműben a film főszereplői, akik olyan teljesítményt produkálnak, melyhez hasonlót még a képzelet szárnyán sem lehetett eddig elgondolni.

SELECT MOZGÓ: ÖFELSÉGE A SZERELEM. Némotül beszélő, éneklő, zenés vígjáték, abból a fajtából, amelyet kétszer is szívesen megnéz a közönség. Ezért kellett a publikum kívánságára visszaszerezni ezt a filmet, melynek főszerepeit NAGY KATÓ, FRANZ LEDEKER, SZÓKE SZAKÁLL, GRETL THEIMER és HALMAY TIBOR játszák.

H I R E K

„Ott, annyiszor és ahogy akarja...”

Megint leszögezte a csókszabadságot a francia rendőrbíróság.

A napokban a Jardin des Plantes egyik padján déli pihenőre ült le egy fiatal pár. Egy ideig nyugodtan üldögéltek a fiatalok egymás mellett, aztán a fiu egyre közelebb csuszolt, végül átkarolta és megcsókolta a leányt. Nem egyszer, nem is kétszer, hanem olyan csóközönt zúdított a leányra, hogy a többi padon ülők kezdtek rossznéven venni ezt a Párisban különben nem feltűnő látványt.

Ugy látszik, akadt az erkölcsnek néhány kéretlen öre is a nézőközönség között, mert hamarosan rendőrt hívtak, aki felírta a szerelmes párt. Erkölcsi kihágás és botrányokozás miatt indult meg az eljárás ellenük, azonban a rendőrbíró érdekes elvi jelentőségű döntést hozott. Ítéletében kimondta, hogy francia polgár és francia polgárnő ott és olyan alkalommal csókolóznak, ahol és amilyen körülmények között akar. Ebben megakadályozni nem lehet. A csókolózás nem erkölcstelen dolog és ha valakinek nem tetszik, félre fordíthatja a fejét. Aztán sok szerencsét kívánt a fiatal párnak, akik vidáman hagyták el a rendőrbíró szobáját. Érdekes, hogy néhány évvel ezelőtt egy francia vidéki városban ugyanilyen határozatot hozott egy rendőrbíró. A francia lapok élénken helyeselik s a csókolózási szabadságban a francia polgári szabadság egyik megnyilvánulását ünneplik.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Továbbra is csapadékos időjárás várható, később élénkebb északnyugati, hűvösebb szelekkel.

— **Miklós herceg** Budapesten. Budapestről jelentik: Miklós román királyi herceg tegnap reggel inkognitóban érkezett meg Budapestre, ahol nem óhajtott időt tölteni és csak keresztül akart autózni a városon. Kocsiját azonban defektus érte, amit Palanceanu román katonai attasé, ezredes segítségével két órai munka után javított meg. Azután tovább folytatta útját.

— **Folytatják a tárgyalásokat a konföderációra vonatkozólag.** Párisból jelentik: Az „Echo de Paris” genfi jelentés szerint a legközelebbi napokban folytatják a dunai államokra vonatkozó tárgyalásokat. Az öt dunai államnak állítólag tanácsolni fogják, hogy ne fogadják el olyan rendelkezéseket, amelyek a közeledést és a helyzetet egyaránt megnehezítik. Tardieu a lap szerint közölte a kisanant delegátusaival, hogy Franciaország a jövőben pénzügyi segítséget csak a nagyhatalmakkal együttes akció során adhat.

— **Lepecsételték a Cultul Patriei helyiségeit.** Bucurestiből jelentik: A feloszlatott Cultul Patriei egyesület helyiségeit a bünyügyi hatóságok ma lepecsételték. A betiltási rendelet értelmében az egyesület minden ingó és ingatlan vagyona a Román Tudományos Akadémiára száll.

Selymet és szövetet gyári áron árúsít

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Halálozás.** Körössy Katica hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 16-án délután fél 6 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— **Titkos cigarettagyárat leplezett le a budapesti rendőrség.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség a Bethlen-tér egyik házában titkos cigarettagyárat fedezett fel. A cigarettagyár a legmodernebb gépekkel van felszerelve és már eddig is sokezer cigarettát és egyéb dohánycikkeket gyártott. Amikor a detektívek ma délelőtt megjelentek a gyárban, amely a ház pincéjében van elhelyezve, éppen 10 munkásnál dolgozott ott. Az üzemnek 24 ügynöke volt. A tulajdonosok: Fischof Géza és menyasszonya, Bognár Erzsébet ellen — aki különben a főügynök — megindult az eljárás és az ügyet a napokban tárgyalja a büntető törvényszék.

Négy évi fegyházra ítélték Fischl, a kalapácsos gyilkost

Tettének elkövetésénél beszámítható volt — Fischl, vallomása szerint, szivességből ütötte fejbe Steinherzet és nem pénzért — Az eset nehéz helyzet elé állította az igazságszolgáltatást

Kecskemétről jelentik: Ma délelőtt óriási érdeklődés mellett nyílt meg ismét a kalapácsos gyilkos főtárgyalása. Fischl tegnap Palásthy elnök elé kérte magát, akitől megérdeklődte az igazságügyi orvosi tanács szakvéleményét elmeállapotára vonatkozólag. Palásthy megnyugtatta, hogy nem bolond. A mai folytatás az orvosi szakvélemény tizenkilenc oldalas jegyzőkönyvével kezdődött meg, amelynek tartalma szerint Fischl beszámítható volt a gyilkosság elkövetésének idején és ma is az. A tárgyalás további során Szóke Sándor dr., a meggyilkolt Steinherz Rudolf családja nevében annak bizonyítását indítványozta, hogy a koronatanu, Fábán állítólagos hajóskapitány rovottmúltú fegyvertelenekben, vallomását tehát ahig lehet hitelt érdemlő módon elfogadni. A bíróság a bizonyítási indítványt elutasítja. Az elnök ezután megkérdezi Fischl, hogy miért gyilkolt? Fischl egykedvűen ismétli el régebbi vallomását. Kijelenti, hogy Steinherz kérte a gyilkosság elkövetését. Ő csak szivességből ütötte fejbe a kereskedőt, nem pénzért. Majd Bardócz Árpád ügyész mondotta el vádbeszédét, amely-

ben szándékos emberölés büntette miatt kéri elítélni Fischl. Megállapítja azonban, hogy előre megfontoltág esete nem forog fenn. Nem lehet azonban alkalmazni a 280. paragrafust sem, amely a felkérésre történő emberölésre vonatkozik. Leszögezi, hogy nehéz kérdés elé állította az eset a büntető hatóságot. Ez azonban csak látszólagos, mert a logika előtt minden tévedésnek össze kell omolnia. Bizonyítva látja, hogy Fischl a neki ígért 5000 dollár ellenében sujtott többször Steinherz fejére. Steinherz ugyan balesetet akart, Fischl végmenciája azonban másképpen végezte be az ügyet. A súlyosbító körülmények figyelembevételével a legszigorubb büntetés kiszabását kéri. Utána a védők mondották el beszédeiket, majd délután fél kettőkor az elnök szünetet rendelt el.

A bíróság általános érdeklődés közepette este 8 órakor hirdette ki-ítéletét. A törvényszék bűnösnek találta Fischl Frigyeszt szándékos emberölés büntetében és ezért az enyhítő szakaszok figyelembe vételével 4 évi fegyházra és 8 évi hivatalvesztésre ítélte. A bíróság a vizsgálati fogsággal 11 és fél hónapot kitöltöttnek vett. A Steinherz családot keresetével a polgári bírósághoz utasították.

— **Ismét működésbe kezdtek az argentinai tűzhányók.** Londonból jelentik: Észak-Argentínában a Nahmy-tűzhányó újból működésbe lépett. A vulkánokból óriási lángnyelvek törnek ki és a kitóduló hamueső nagy körzetben önti el a vidéket. A geológusok szerint földrengésektől lehet tartani. Londoni jelentés szerint a Meracy-vulkán szintén kitört és a kráterből óriási mennyiségű láva ömlik ki, amely mindent elpusztít, ami útjába kerül. A vulkán kitörése következtében az egyik folyó megáradt. Részletek még hiányzanak.

Fehérneműek — Paplanok

modern kivitel — olcsó árak

RUTTKAY & BOTYE fehérnemű üzletében

— **Illetéket akarnak kivetni a külföldi filmekre.** Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint, parlamenti kezdeményezésre törvényjavaslatot szándékoznak betérjeszteni, amely a külföldről importált film minden méterére 5 lej illetéket vet ki. A lap azt írja, hogy ez egy társaságnak, egyes kormányparti képviselőknek üzlete. A beírt összeg felett egy bizottság fog rendelkezni és azt a román filmipar fejlesztésére kell fordítani. A lap azt írja, hogy a bizottság tagjai azok, akik kezdeményezik a javaslatot és élesen tiltakozik az ellen, hogy ezt a nyílt üzletet célzó javaslatot a parlament elé terjesszék.

Poloskairást, parketta tisztítást végez
LOVAS, Strada Oituz No. 111.

— **Öt órán át tartott a harc a zavargók és a katonaság között Auklandban.** Londonból jelentik: A mai zavargások során Auklandban három óra hosszat rombolt és fosztogatott a tömeg az üzleti negyedben. Alig maradt ház és üzlet, amely sértetlenül uszta meg a tüntetők garázdálkodását. Egy templomot felgyújtottak. A gyalogos- és lovasrendőröket tengerészekkel erősítették meg és öt órai harc után, végre a csapatok rendet teremtettek. A különböző kórházakban több, mint ötszáz sebesültet ápolnak. A wellingtoni parlamentben Forbes miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a legnagyobb eréllyel száll szembe a felforgató elemekkel és az egész országból sok ezer ember önként ajánlotta fel szolgálatait a rendteremtés munkájához. Ezután a szocialisták vezére szólalt fel, aki a zavargások okát a kormányra igyekezett hárítani.

Valótlan hírek a Lomási Erdőipar körül

A Lomási Erdőipar r. t. aradi központjától kaptuk az alábbi sorokat, melyeknek lapunkban készsággel adunk helyet.

Az Aradi Közlöny tek. Szerkesztőségének.

Egy helybeli könyvnyomtatásban megjelent és cégünk aradi központjának Bucurestibe való áthelyezésére vonatkozó hírrel kapcsolatban a következőkről tájékoztatjuk Önöket:

Téves az az információ, hogy cégünk központi irodájának Bucurestibe való áthelyezésével Erdélyből teljesen kivonulunk és minden szervezetünk két felosztatjuk. Sőt éppen ellenkezőleg: azért, hogy központi irodánkat Bucurestibe helyezzük át, még jelentősebbé építjük ki erdélyi képviselőinket és csaknem minden nagyobb városban állítunk fel saját képviselői és eladási szövetet.

Ami a speciell Arad városában megtartandó megfelelő szefvünk működését illeti, szintén folyamatban vannak idevonatkozó tárgyalásaink, de lehet, hogy azoknak realizálása a még mindig rosszabbodó gazdasági viszonyok miatt ösre fog maradni.

Végül tévedésen alapulhat a szóban levő információk lapnak az az értesülése is, hogy központi tisztviselőkarunkat csaknem teljes egészében leépítjük és csak kis részét alkalmazzuk újra bucuresti-i központi irodánkban, amivel ellentétben közöljük, hogy a nagyobbik résznek igyekeznünk bucuresti-i irodánkban és üzemeinknél elhelyezést nyújtani és csak azokat építjük kényszerűségből le, akiknek bucuresti-i irodánkban az aradival való egyesítése következtében tovább való alkalmazása semmiképp nem válik lehetővé.

— **Két rendőrt gázoltak el Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma éjszaka a magyar fővárosban két rendőrt gázoltak el. A József-köruton Herczeg József rendőrt ütötte el autójával Büki József sofőr, míg a másik gázolás a Tököly-uton történt, ahol Glatz László taxisofőr Tereli László rendőrt gázolta el. Herczeg József közrendőr állapota súlyos; társa azonban csak könnyebb természetű sérüléseket szenvedett.

— **Hangverseny az árvízkarosultak javára.** Április 17-én, délután 6 órakor a Kulturpalotában lesz megtartva az árvízkarosultak javára az első jótékonycélu előadás, amelyet a „Háztartási iskola” növendékei rendeznek. Belépődíj személyenként 20 lej. Középszkolai növendékek számára 10, elemi iskolai növendékek számára 5 lej.

Sor kerül a megyei károk megtérítésére

A megyei Interimár-bizottság ülése.

Arad megye interimár-bizottsága ma délelőtt tartotta meg első rendes ülését az árvízveszedelem elmúlása óta. A gyűlésen — tekintettel Serbanu György dr. megyei prefektus távollétére — a bizottság tagjai a megyei adminisztrációnak kisebb jelentőségű ügyeivel foglalkoztak és az árvízkárokról, valamint az ezzel kapcsolatosan teendő intézkedésekről csupán nagy és főleg már ismert vonatkozásokban esett szó.

A vármegyei interimár-bizottság ülésének lezajlása után az Aradi Közlöny munkatársa a legújabb megyei intézkedésekre vonatkozólag kért felvilágosításokat Lázár Ágoston dr. megyei közigazgatási igazgatótól, aki a következőket mondotta:

— Mindaddig, amíg Serbanu György dr. prefektus ur haza nem érkezik és bucaresti-i tárgyalásainak, valamint intervencióinak eredményeit nem ismerjük, általánosabb intézkedésről nem lehet szó. Addig is azonban megtettem a szükséges intézkedéseket arravatkozólag, hogy az arad megyei árvízkárról minél pontosabb és részletesebb képet nyerjünk. Ebben az ügyben a mai napon rendeletet küldtünk szét Arad megye valamennyi járási vezetőségének, valamint községi vezetőségének, amelyben utasítottuk őket, hogy az árvízkárosultakról feltétlenül névszerint megnevezett, pontos kimutatást küldjenek. Ha az összeírás íly értelemben megtörténik, sor kerül a károk megtérítésének akcióira is.

— Ami a megye területén lezajlott adminisztratív jellegű vizsgálatokat illeti — fejezte be szavait Lázár dr. — azokat már a tegnapi napon lefolytatta Nicolau temevári kerületi közigazgatási vezérfelügyelő ur. Az ujaradi vizsgálat eredménye igazolta a mi vizsgálatunk megállapításait és felmentette a vádak alól a járás vezetőit.

GELLINEK LOTTE

növendék-hangversenye
a Minorita-kulturházban

— Pataky Sándor aradi festőművész kinos kalandja a pécskai vámhivatalban. Furcsa kalandban volt része a pécskai vámhatóságon Pataky Sándornak, az általános ismert aradi festőművésznek, aki a magyarországi Makón rendezett a közelmúlt napokban sikerült képkiallítást. A hazatérő festőművész kabátja zsebében a vizsgálatot végző vámisztviselő három doboz huszas csomagolású magyar cigarettát fedezett fel és annak ellenére, hogy mindenkinek joga van 99 külföldi cigarettát hozni magával az országba, letartóztatással fenyegette meg a megrökönyödött festőművészt, ha azonnal ki nem fizeti a hirtelenében ráróti 1800 lejes jövedéki bírságot. Pataky — csak hogy utját folytatni tudja Aradra — a bírságot kifizette, de az önkényeskedő pécskai vámisztviselő eljárásáról jelentést tett illetékes helyen. A közbecsülésben álló, általános ismert festőművész kalandjának egyetlen magyarázata az, hogy a vámbírság háromnegyed részén a felfedező tisztviselők osztozkodnak és Pataky minden bizonnyal egy ilyen botcsinálta csempészési vádnak esett egyelőre áldozatán.

— A csendőrök lelőttek egy cigány családot. Szolnokról jelentik: A Tiszakürt és Tiszaföldvár közötti gátszakaszt csendőrök őrzik. Ezen a részen megállásra szólítottak fel egy kocsit, amelyet Kolompár Margit 47 esztendőes cigányasszony hajtott. A felszólításnak Kolompár Margit nem engedelmeskedett, sőt a lovak közé csapva, el akart menekülni. A csendőrök a kocsit után löttek és az első lövés a saroglyában ülő Kolompár György 21 éves legényt találta, a második lövés anyját, Kolompár Margitot sebesítette meg, a harmadik pedig Kolompár Erzsébet 19 éves leányt. A kocsit ezután megállt és a súlyosan sérülteket orvosi kezelés után letartóztatták. A fiú és az anya állapota életveszélyes.

— Talált gyermek. Az aradi rendőrségre ma felvittek egy 4—5 év körüli fiúgyermeket, akit az uccán találtak. A kisfiú nem tudta megmondani a nevét és csak annyi felvilágosítást adott, hogy édesanyja egy malomban dolgozik. A rendőrség ezután is értesíti a gyermek édesanyját, hogy az elveszett kisfiú a rendőrségre átvehető.

— Felfüggesztették két tolvaj büntetését, hogy jobb utra térhessenek. Lopással vádolva állottak az aradi törvényszék előtt Maris Sabin és Miska György otlakai legények, akik a vád szerint az elmúlt év nyarán ittas állapotban különböző ruhásműveket és fehérneműket loptak össze Otlakán, amelyek több ezer lej értéket képviseltek. A mai főtárgyaláson mindketten ittasággal védekeztek és hangsúlyozták, hogy nem emlékeznek semmire. Kárt viszont senkinek nem okoztak, mert az ellopott dolgokat visszaszolgáltatták. Ezt a kijelentésüket megerősítették a tárgyaláson megjelent károsultak is. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Maris Sabin 30 napi, míg Miska Györgyöt 15 napi elzárásra ítélte, az ítéletet azonban a büntetőnovella értelmében három évre felfüggesztette, hogy jobb utra térjenek.

— A hiányosan kiállított adófeleltesek. A pénzügyigazgatóság — mint az Aradi Közlöny megírta — mindazokat az adófelelteseket, amelyek hiányosan vannak kitöltve, vagy amelyekben nincs kétejes repülőbélyeg alkalmazva, nem veszi tárgyalás alá. Ezzel kapcsolatban felhívja mindazok figyelmét, akik ennek a közlésnek megelégedése előtt adták be feleltesüket, hogy a kétejes repülőbélyeg feleltesük tárgyalásának napján pótlólag ragaszthatják rá a beadványokra. A most kiadott rendelkezés csak az ujonnan beadott feleltesekre vonatkozik, azzal, hogy a hiányosan kiállított és repülőbélyeggel felül nem bélyegzett felelteseket az iktatóhivatal nem veszi át.

A hedves vendég

— Ön adóvégrehaltó? Na, önnel sem halhatnak túl előzőeken az emberek.

— Sőt ellenkezőleg... mindenki arra kér hogy majd a jövő héten jöjjenek el.

— Tíz végrehaltó indul el Aradon az adók behajtására. Az első kerületi adóhivatal szigorú utasítást kapott — mint azt az Aradi Közlöny megírta — a második negyedévi adóösszegek behajtására is. Suciú János adóhivatali főnök hétfőtől kezdve tíz adóvégrehaltót küld ki a városba, akik olyértelmű rendeletet kaptak, hogy mindazoknál a háztulajdonosoknál, akik adóhátralékban vannak, a házbérvédelmet kell ennek biztosítására lefoglalni.

április 17-én este fél 9 órakor,

a zongoránál:

Dr. Stauber Andorné

— Érdekes házeladás. Dr. Singer Lajos, ismert aradi ügyvéd eladta a Bulevardul Carol (volti Erzsébet-körút) 81. szám alatt lévő kéteemeletes bérházát a „Societatea Anonima de Constructie Edilitatea Urbana din Cluj” kolozsvári vállalatnak. Illetékes helyről nyert információink szerint a szerződésben vételárként 3.000.000 lej szerepel.

— Még két héttig szünetel a rendszeres vonatközlekedés Arad és Ujarad között. A temesvári vasutigazgatóságtól nyert értesítés szerint legalább két hét eltelik még, míg Arad és Ujarad között a rendszeres vasuti közlekedés helyreáll. A vasutigazgatóság egyelőre a radnai vonat járatait Aradig meghosszabbította, ez az intézkedés azonban ma vagy holnap hatályát veszti és a járatokat beszüntetik. Ezidőszere az Aradra utazóknak Ujaradon autóbusz áll rendelkezésre, mellyel Aradra juthatnak. Aki nem veszi igénybe az autóbust és gyalog megy át Aradra, az is sokkal jobban jár és több időt takarít meg, mintha Radna felé akarna eljutni Aradra. Természetes, hogy a posta is megsínyli ezt a helyzetet, mert az ujaradi hídon nem mehet át a nehéz postautó és így a postai küldeményeket zsákonként hordozzák át a hídon. A postaigazgatóság mindenesetre intézkedett, hogy amint lehet, postautók hozzák át Ujaradnál a postai küldeményeket.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt f. hó 17-én, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog. Reggel 8 órától 10 óráig: Pertyáva, Grădiste, Calea Aurel Vlaicu, Calea Saguna, Str. Brătianu, Calea Reg. Ferdinand és az ezen uccák által határolt részekben. Reggel 8 órától 1 óráig: Gáj, Sága és Calea Aurel Vlaicu.

Ha megfáztak

a gyermekét, vigyázzon, hogy ne szerezzenek még valamilyen fertőzést is. Óvja őket és adjon nekik.

Panflavin-pasztilákat

Folyik a razzia Aradon a fekete rádiósok után

Beszámoltunk arról, hogy a romániai Rádiótársaság Bucarestiben lévő központja két főmérnököt és egy bucaresti-i rendőrtisztviselőt küldött le Aradra, a rádióengedélyek és az előfizetési díjak szigorú ellenőrzése végett. A rádiótársaság kiküldöttjei végigjárták a várost, „fekete-rádiósok” és hátralékban lévő előfizetők után kutatva. A házkutatások már eddig is harminc gép lefoglalását eredményezték. Ez a radikális eljárás az előfizetők és bejelentetlen rádiótulajdonosok megmozdulását vonta maga után, akik ma valósággal megostromolták a postafőnökséget, engedélyik és bejelentő ivatek kiállításáért.

A rádiótársaság kiküldöttjei két héten belül nem hagyják el Aradot, mert másfél millió körüli összeget kell bekasszírozniok elmaradt előfizetési díjak és új előfizetések fejében. A postafőnökségtől nyert információink szerint, 4500 előfizető közül Aradon 1500 van még mindig hátralékban az elmúlt évi rádiódíjakkal és ugyanennyire megy azoknak a száma, akik az 1932-es évi díjakat nem fizették meg be. A közönséget ezton figyelmezteti az aradi postafőnökség, hogy mindenki, akinek rádióengedélye van, készítse elő azt az utolsó előfizetési nyugtával együtt, hogy a házkutatások alkalmával semmiféle kellemetlenség ne érhesse.

— Felhívás. Kérjük árvízkárosult tagjainkat, hogy a legközelebbi napokban — a délelőtti órákban — jelenjenek meg a szindikátus irodájában. Az Aradi és Aradvidéki Fűszerkiskereskedők Szindikátusa.

az árvízkárosultak javára.

Jegyek: O l á h n á l.

— Értesítés. Néhai Schönberger Albert sirköavatása holnap, vasárnap délelőtt háromnegyed 10 órakor lesz.

— Szívenlőtte magát egy hadnagy, mert meghalt a menyasszonya. Nagyszebenből jelentik: A Szeben határában levő Dumbrava erdőben tegnap holtan találták Jonescu A. Nicolae 57-es gyalogezredbeli hadnagyot. A bal halántékán lött seb volt. A megindult vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a hadnagy, aki március 11-én tünt el a városból, öngyilkos lett. A hadnagy kabátjzsebében egy levél volt, amelyben megírta, hogy eldobja az életet magától afeletti bánatában, hogy a menyasszonya meghalt.

— A reklámélet legújabb száma Dr. Hermann-Cziner Alice, Kostyál Jenő, Faragó Sándor, Edmund Heilpern cikkeit közli, valamint beszámol a lap előző számában kiírt plakátpályázatok eredményéről is. Számos érdekes cikk, tanulmány, szépen illusztrált kirakat-rovat, hiranyag, könyv és lapszemle sorakozik fel ez értékes lap hasábjain, melyet Balogh Sándor szerkeszt. Előfizetési ára félévre 270 lej. Kiadóhivatal: Budapest, V. Bálvány ucca 12. A kiadóhivatal lapunkra hivatkozóknak díj talan mutatványszámot küld.

— A Der Deutsche Rundfunk e heti száma ismét színes, változatos tartalommal jelent meg. A világszerte elterjedt kitünő német rádióúság számos képpel illusztrált cikkben közli a legújabb világl- és rádióeseményeket, ezenkívül pedig teljes heti nemzetközi rádióúsört ad.

SPORT KÖZLÖNY

A NAC sorsára jut a Ripensia is,

mert hazajövele után valószínűleg felfüggesztik — írja a bucaresti-i Curentul — Ma Párisban játszik a csapat

Bucurestiből jelentik: A Curentul mai száma a turázó Ripensiaival kapcsolatban szenzációs cikket közöl. Azt írja a bucaresti-i lap, hogy a proficsapat turáján szerepelteti Kotormányt a Kinizsi volt játékosát, aki már hosszabb idő óta a Ripensia színeiben futballozik, ellenére annak, hogy még ma is az amatőr státusban van és profivá nyilvánítása, illetve a profi csapathoz való átigazolása nem történt még meg. A Ripensiaiban való szereplése így szabálytalan és eljárást von maga után. A lap tudni véli, hogy a csapat hazajövele után egy a Ripensia mint Kotormányt a labdarugó központ fel fogja függesztetni. A Curentul cikkét az ország sportköreiből élénken kommentálják.

Általános az a vélemény, hogy a bucaresti-i lap a cikkéhez az információt a központtól kapta, amelynek egyébként is félhivatalosa. Annak idején amikor a NAC volt Franciaországban turán, akkor is megírta, hogy milyen indokolással lesz a váradi egyesület felfüg-

gesztve. Ez a beharangozása is bevált, mert mint ismeretes, a központ a NAC-ot súlyosan megbüntette. Az egy hónapi felfüggesztésen kívül a váradiak ötezer lej pénzbírság megfizetésére is kötelezve voltak.

Ugyátszik Bucurestiben nemcsak hogy nem helyeznek súlyt arra, hogy az országnak a romániai csapatok sikeres szereplése propagandát csináljon. Más országban a sportolók a legnagyobb előzékenységen kívül anyagi támogatásban is részesülnek, ezt az anyagi támogatást kívánják az ország összes egyesületei is. De ha már nem tudnak a hivatalos körök segíteni az amugyis csőd előtt álló futballsporton, akkor ne gördítsenek akadályt a működésük elé.

A sporttársadalom érdeklődéssel várja az ügy fejleményeit. Itt említjük meg, hogy a csapat ma, szombaton Párisban a Racing ellen játszik.

A nagyváradi vezető egyesületek Budapestén

Ismeretes, hogy a legutóbbi vasárnap a budapesti Vasas Nagyváradon vendégszerepelt, amely alkalommal a NAC és a Törekvés kombinált készítése megadásra. A két váradi egyesület megállapodott a Vasassal, amely szerint a két csapatot még ez év folyamán a profiklub fogadja Budapestén.

O Elindultak a „Csikók“ balkáni turájukra. Budapestről jelentik A „Csikók“ név alatt szereplő magyar második garnitúra ma délután indult balkáni turájára.

O Magyar bíró vezeti a román-osztrák mérkőzést. Május 8-án kerül lejátszásra a Románia és Ausztria közötti Amatőr Európa Kupa-mérkőzés, amelynek bírója a magyar Ivancsics lesz.

O Amerika—Európa válogatott atlétáinak viadala. Csikágó 1933-ban egy valóban amerikai méretű vilákiállítását kíván rendezni és ez alkalommal maradandó emlékü sporteseményről is akarnak gondoskodni a rendezők; így elhatározták, hogy Amerika és Európa legjobb atlétáit állítják egymással szembe.

O Négyes torna Budapestén. A kétnapos pünkösdi ünnepek alkalmával a Ferencváros és a Hungária a bécsi WAC és a prágai Slavia bevonásával, négyes körmérkőzést fog rendezni.

O Az Ujpest holland-turán. Az Ujpest hollandi turára indul, amelynek legérdekesebb mérkőzése május 15-én lesz Rotterdamban, itt az ujpesti csapat a bécsi Nicholson-nal veszi fel a küzdelmet.

O A müncheni Wacker Váradon. Megemlékeztünk arról, hogy a müncheni Wacker a temesvári Ripensia rendezésében egy Aradon, mint Temesvárott, egy-egy mérkőzést fog játszani. A két mérkőzést most még egy meccskötéssel is bővült, amennyiben a váradi Crisana május 8-ikára lekötötte a német csapatot.

O Minden jegy elkel! Az április 24-iki bécsi osztrák-magyar mérkőzésre már elővételben minden jegy elkel.

Megnyilt Aradon az állami Ünnepélyes megnyitó a városligeti pavillonban — Kémiai olvasótermet is létesítenek a vegyvizsgáló állomáson

Ünnepélyes külsőségek között, Aradváros orvosi karának reprezentáns képviselőinek jelenlétében, ma délelőtt ment végbe a városligeti pavillon átalakított helyiségeiben a város új közegészségügyi intézményének, az állami kémiai és bakteriológiai vegyvizsgáló-állomásának felavatása. A megjelentek között ott láttuk dr. Moldovan János vármegyei kórházi igazgató-főorvost, az aradi Orvoskamara elnökét, dr. Knall József főtörzsorvost, dr. Cucu Vazul városi főorvost, dr. Pescariu János, dr. Chindler Gyula, dr. Schmidt János, dr. Róth Marcell, dr. Löwinger, dr. Ujhelyi főorvosokat, dr. Olariu Cornél lelencházi igazgató-főor-

Levegőbe repült a szovjet legnagyobb vegyészeti gyára

A gyár mérges gázok előállításával foglalkozott — Eddig száz halottat ástak ki a romhalmaz alól

Moszkvából jelentik: Borzalmas katasztrófa történt ma délelőtt Kazánban. A kora délelőtti órákban felrobbant az egyik mérges gázokat gyártó gyár és az óriási anyagi káron kívül, számos emberéletet is követelt. A szerencsétlenségről az alábbiakat jelentik:

Ma délelőtt, körülbelül 8 óra tájban, óriási detonáció rázkódtatta meg Kazán városát. Pár perc múlva már az egész városban elterjedt a hír, hogy a központtól alig 5 percnyi járássra fekvő kémiai gyár, amelyben intenzíven folyt a legerősebb mérges gázok gyártása, felrobbant. Mindenki vad futásban menekült visszafelé, mert a felrobbant gyárból kiömlő mérges gázok egyre jobban terjedtek a levegőben.

Közben gázmaszkokkal felszerelt tűzoltók, mentők és rendőr-osztagok érkeztek a helyszínre, hogy a gyár szerencsétlenül járt munkásain segítsenek. A robbanás következtében a hatalmas gyárpépület csaknem teljesen rombadólt és a gyárban tartózkodó munkások és tisztviselők a romok alá kerültek. A tűzoltóknak és mentőknek, valamint a később kivezényelt katonaságnak csak óriási erőfeszítések árán sikerült pár embert még élve kimenteni a füstölgő romok közül.

Az eddigi jelentések szerint, a súlyos szerencsétlenség halálos áldozatainak száma 100, míg ötven munkás a halállal vívódik. A hatóságok a legerősebb vizsgálatot vezették be a katasztrófa okának felderítésére. Az az általános vélemény, hogy a robbanást bűnös kezek idézték elő.

Romániai szélhámosnő hipnotikus hatalma egy londoni milliomos felett Cigányleány és angol milliomosfiu regénye —

Új szerelmi „bofrány“ Londonban

Londonból jelentik: Különös ügyet tárgyalt a londoni törvényszéken Floyer bíró. Egy fiatal milliomos rokonai megvádoltak egy cigányleányt, hogy megrontotta és hipnotikus befolyással hatalmában tartja. A fiatal milliomost Bear Charlienak hívják, a leányt Voinescu Mirceának. A tárgyaláson Bear kijelentette, hogy feleségül akarja venni Mirceát és rokonai ezért akarják gondnokság alá helyezni és Mirceától elválasztani.

A bíróság már majdnem elutasította Bear rokonainak keresetét, amikor felállt a család ügyvédje és iratokat mutatott be, amely szerint a 23 éves állítólagos cigányleány azonos Vacresca Mirceával, aki Romániából

származott Londonba és különböző nevek alatt már végigszélhámoskodta egész Európát. Csakugyan tanult hipnotizőr, aki áldozatait hatalmába keríti és így fosztja ki. Az ügyvéd indítványozta a jelenlévő nőnek azonnali letartóztatását, amit a bíró odamódosított, hogy őrizetbe vették Mircea Vacrescát. A rendőrségen hamarosan kinyomozták, hogy a fiatal nő ellen több európai ország rendőrsége bocsájtott ki köröző-levelet és ezért letartóztatta.

Érdekes, hogy Charlie Bear kijelentette: megvárja, amíg a leány kitölti azt a büntetést, amit az angol bíróság kiszabrá — és azután mégis feleségül veszi.

vost, dr. J. Kerekes Rózsi, dr. Mustacescu Corina orvosnőket, dr. Krausz, dr. Bologa, dr. Németh, dr. Szántay, dr. Luttwak, dr. Tiriuc állami orvosokat. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara részéről Pacuraru Brutus kamarai vezértitkár jelent meg az avatáson, míg Aradváros technikai ügyosztályát Sincai Jenő városi főmérnök képviselte.

Az új egészségügyi intézmény helyiségét Codreanu görögkeleti lelkész szentelte be, majd utána az új intézmény igazgató-főorvosa, Nica Sándor dr. mondott lelkes exozét, amelynek során bejelentette, hogy Aradváros közegészségügyi, szolgálatának új intézményében speciálisan kémiai jellegű olvasótermet is létesíteni kíván, amelyben feltalálhatók lesznek a legmodernebb külföldi kémiai folyóiratok is. Ezáltal reméli, hogy sikerül szakmai találkozóhelyévé tenni az aradi orvosoknak az állami vegyvizsgáló új helyiségét. Hálás köszönetét fejezte ki mindazoknak, kik munkájában támogatták: így Radu Cornél dr. városi interimár-bizottsági elnöknek, Serbanu György dr. megyei prefektusnak és Moldovan János dr. megyei kórházi igazgató-főorvosnak, továbbá a város technikai ügyosztályának, amely segítséget nyújtott az Aradi Közlöny által már részletesen ismertettet új intézmény felépítésének munkájában. Nica dr. beszédét az egybegyűltek őszinte tetszései fogadták, majd Aradváros egészségügyi hatóságainak nevében Cucu Vazul dr. városi főorvos mondott elismerő és sikert kívánó szavakat. A megnyitás ünnepélyes külsőségei után a résztvevők megtekintették az új egészségügyi intézmény pompás, modern berendezését, amely hivatalosan díjtalanul ellátja az aradvárosi és megyei egészségügyi intézmények vegyvizsgáló szolgálatát.

3 millió 382.660 lejjel járulhat hozzá a város az ujjaépítéshez

Módosítani kell a költségvetést, amely — az árvíz folytán — elavultnak tekinthető. — Felesleges luxuskiadások

Mindenféle folyik a gyűjtés az árvízkarosultak felségélyezésére, a rombadőlt otthonok újbóli felépítésére. Aradváros társadalmi lelkesen veszi ki részét a nagylelkű akcióból és míg a hatóságok vezetői Bucarestiben igyekeznek nagyobb segítyt kieszközölni az aradi árvíz hajléktalanjainak, városzerte folyik a gyűjtés, élelmiszerek, ruhák, pénzbeli segélyek gyűlnek össze a nagy pusztulás szerencsétlenjei részére. De nemcsak a társadalom és állam segítségére kell várni, a város vezetőségének is meg kell tennie mindent, hogy a romokból új otthonok épüljenek, az elpusztult városrészek újból felvirágzásnak induljanak és az omladozó töltéseket megerősíthessék. Csak elő kell vennie a belügyminiszterium által jóváhagyott 1932. évi költségvetést, végiglapozni a nagy számoszlopokon és megállapítani, mit lehet az idén nélkülözni az előirányzott kiadásokból. Milliókat lehetne egyrészt az árvízsegélyezésre, másrészt a már omladozó Maros-gátak megerősítésére felhasználni. Olyan milliókat, amelyek eredeti rendeltetésükhöz híven mindenestre a városfejlesztés céljait szolgálták, de amelyeket a mai helyzetben az árvíz pusztításainak helyrehozására kell felhasználni.

Egy régi előfizetőnk a mai napon levelet küldött be szerkesztőségünkbe és felhívta a figyelmünket arra, hogy az árvíz utáni szituáció az idei költségvetés alapos átmódosítását teszi szükségessé. Egész sereg kiadást törölni kell, hogy a védgátak megerősítésére használhassák fel a pénzt. A levélíró felhívja figyelmünket arra a körülményre, hogy nyarankint tiz-tizenöt munkást foglalkoztatnak a Boros Béni és a város más néhány terén dísznövények gondozására. Ezt a tételt könnyen meg lehetne takarítani. A botanikus-kert létesítése is nyugodtan maradhat más évre, amikor nem kergette kétségbeesésbe a családok egész tömegét az elemi katasztrófa. Az uccákon sorakozó fák nyírása is nyugodtan elhagyható ebben az esztendőben.

A levél sok olyan igazságot tartalmaz, a mely mellett nem lehet kézlegyintéssel, szótlannul elhaladni. Ha az ember átlapozza a város 1932. évi költségvetését, sok olyan tételre akad, amelyet a mai helyzetben feleslegesnek talál. A város polgársága szívesen teszi meg kötelességét az árvíz sújtottjaival szemben és a legkevesebb, amit ezért cserében kérhet azoktól, akik a város élén állanak, hogy az egész város emlékezetébe vésődött 1932 esztendőben hagyják el a luxus-kiadásokat.

A revíziót kívánó tételek

Radu Cornél dr. polgármester erre az évre lemondott a 60000 lejt kitevő reprezentációs költségeiről. Ez azonban nem az egyedüli tétel a költségvetésben, amely revíziót kíván. A kiadások 46-ik tételként szereplő 200.000 lejt, amely virágok és virágmagok beszerzésére szolgál, szintén nyugodtan megtakarítható. De vannak egész sorjával ilyen tételek. Az új makadamból készült utak készítése is elhalasztható olyan esztendőre, amikor Arad magához tér az elemi csapások által okozott krízisből. Ez a tétel egyedül 1 millió 532.000 lejt tesz ki. Ha évtizedek hosszú során át megfelelő volt a vágóhid, 1932-ben nyugodt lelkiismerettel lehet megtakarítani a modernizálásra előirányzott 900.600 lejt. A térenére 50.000 lejt vettek fel. Nyári délutánokon kellemes a Marosparton és a parkokban sétálni, a zene akkordjai mellett. De a szórakozásnak most háttérbe kell szorulnia a magasabb érdekek előtt. A gabonavásártér csatornázása ugyancsak elmaradhat az idén, amivel 200.000 lejt takarít meg a város, éppen úgy mellőzhető egyelőre a 100.000 lejt elnyelő botanikus kert létesítése is. Ha évtizedeken keresztül meg tudunk lenni új temetőkapu nélkül, valószínűleg most sem lesz baj, ha a kapu építése még egy-két évre elmarad és ezzel kerek 250.000 lejt jut fontosabb célokra. A kultúra szempontjából kellemtelen ugyan,

de a körülmények parancsoló szükségessége folytán mellőzendő ebben az évben a Kulturpalota könyvtárának és képtárának kibővítése, amire a város 150.000 lejt vett fel.

Nagyjában ezek azok a tételek, amelyek módosítást kívánnak. Mindegyik olyan, hogy egy vagy két évre való mellőzése semmiesetre sem lenne ártalmára a közérdeknek, míg a város összesen 3 millió 382.660 lejt alaphoz jutna, amely már tekintélyes összeg.

Ezek törölhető tételek voltak, de sok olyan alap szerepel a város költségvetésében, amely minden bizonynyal redukálható. Az aszfaltutak és járdák javítására négy millió lejt vettek fel a város vezetői. Talán ezt a tételt is csökkenteni lehet, vagy ha ez nem lehetséges, legalább ne csak papíron, hanem tényleg javítsák meg az utakat. Kissé magasnak tűnik fel az a 900.000 lejt összeg is, amelyet a városi kertészet céljaira vettek fel. A felsoroltakon kívül is a város vezetői egészen bizonyosan találnak olyan tételeket, amelyek ha nem törölhetők teljes egészében, de megfelelő mértékben csökkenthetők — a lehetőséghez képest. Ha a megye és város vezetősége pedig kellő módon megindokolja a költségvetés módosításának szükségességét a felsőbb hatóságok előtt, bizonyosra vehető, hogy azok nem fognak akadályokat gördíteni a szándék keresztülvitele elé. Annál is inkább, miután a

1932. május hó 4-18-ig.

EGYETEMES és NEMZETKÖZI

Több mint 8000 kiállító azon 34 nemzetiségből, kik az 1931-es Párizsi mintavásáron is résztvettek, teljesen elfoglalva a területtelmes Párizsi kiállítási parkot. (40 hektár)

PÁRIZSI MINTAVÁSÁR.

felsőbb hatóságok jól tudják, hogy nem képesek megfelelő anyagi segítséget nyújtani Arad elpusztult városrészeinek és összeomló gátjainak újraépítésére.

A város polgársága, mint már eklatánsan bebizonyította, megtette és megteszi a jövőben is, kötelességét. De elvárja azoktól is, akik a város élén állnak, hogy ne ragaszkodjanak az utóbbi napok eseményei folytán elavultnak tekinthető írott utasításokhoz és költségvetési rendelkezésekhez.

Marosi Rudolf.

A francia idegenlégió Aradra szökött katonáját felmentette a törvényszék a lopás vádja alól

Egy elsodort élet története — Találkozás 24 év után — A légionista kezét csókolta a felmentő ítélet után nevelőapjának

Az idegenlégió ezernyi veszedelmét élte át 10 évig Matkolcsik József, aki az elmúlt év szeptemberében érkezett haza Aradra. Hazaérkezése után a sors összehozta Hegedüs József nyugalmazott vasuti tisztviselővel, aki 24 évvel ezelőtt, négy éves koráig nevelte a francia idegen légió aradi menekültjét. Matkolcsik nem töltött egy napot sem a régi hajlékban, az éjszaka magányos óráiban összeszedte a házbellek ruhaneműjét és bucsu nélkül eltávozott Hegedüsiéktől.

A lopást másnap reggel fedezték fel és Hegedüs József jelentést tett a rendőrségen, a mely bevezette a nyomozást és csakhamar kézrekerítette a tolvajt. Letartóztatás, kihallgatás, amelynek megtörténte után szabadlábra helyezték ugyan, de az eljárást tovább folytatták Matkolcsik ellen. Ügyében most tartotta meg a főtárgyalást az aradi törvényszék.

Matkolcsikot születése után az anyja a lencsházban helyezte el, ahonnan azonban néhány hónap múlva Hegedüs Józsefékhez került. Itt 4 éves koráig nevelkedett, úgy tekintették, mint saját gyermeküket, midőn egy napon ismét megjelent az édesanya és a kisfiu visszakerült a lencsházba. Azután évek teltek el, elvégezte az iskoláit, négy gimnáziumot járt, majd bekerült egy műhelybe szuszterinasnak. Tizennyolc éves volt, amidőn a sors valamelyik kikötővárosba dobta, utjába került egy ágensnek, aki valami csekélyke pénzösszegért megvásárolta a francia idegenlégió számára.

Tiz éven keresztül szenvedte a poklok-poklát, amikor végre sikerült megszöknie. J

A törvényszéki tárgyaláson megjelent Hegedüs József is, aki kijelentette, hogy nem kéri nevelt fiának megbüntetését és visszavonja az ellene beadott feljelentést. A törvényszék ezen az alapon felmentette Matkolcsikot a lopás vádja alól.

Néma csendben hirdette ki a törvényszéki elnök a felmentő ítéletet, amelyet az idegenlé-

gió Aradra szökött katonája lehajtott fejjel hallgatott végig. Mintha kikapcsolódott volna a környezetéből, magafeledten állott egy helyben még akkor is, amidőn elvonultak előtte a beidézett tanúk. Csak akkor eszmélt fel, amidőn nevelőapja ért a közelébe. A tiz évi emberfeletti szenvedésben elfásult légionista szívét valami különös érzés kerithette ekkor hatalmába, elkapta egykori nevelőapja kezét és lehajolva, mélyen és hosszan megcsókolta.

FILM KÖZLÖNY

A császár vadász

Film-dráma bemutatója a Central-mozgóban.

Fenséges, ragyogóan tiszta, szikrázó hóval borított alpesi csúcsok, melyek felett az örök béke, a megrendíthetetlen nyugalom csendje honol... Az égbenyoló havások között békés, jólelkű és örökké vidám emberek élnek apró házaikban: tiroiak. Puska csak akkor dördül el a havások fenséges magányában, ha magasan szálló hegyi sasokra vadásznak. A dolomitok egyik legimpozánsabb csúcsa: a Col'Alto, amelyet megmászni már értékes turista-teljesítmény. Ez a csúcs 15 esztendő előtt véres, ádáz harcok színhelye volt és a Col'Alto stratégiai pontja felett vívott gigászi küzdelem története elevenedik fel Louis Trenker lebilincselő hatású elbeszélésében.

Három vezetőhelyen áll a film címszallagán Louis Trenker neve. Trenkert eddig három monumentális alpesi filmből mint kiváló turistát és markáns színészgyéniséget ismerjük. Ezuttal nemcsak mint drámai színjátszókézséggel rendelkező, rokonszenves művész, hanem mint rendkívül tehetséges szcenáriumíró és mesterrendező is bemutatkozik őszinte siker mellett. Ugyancsak előnyösen ismert színész Claus Clausen is, aki a „Nyugati front” című háborús filmben mint kötelességudó hadnagy keltett általános elismerést.

(cs. p.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csőd helyett bírói likvidálást kérnek a fizetésektelen kereskedők

A csődeljárás kényszere elől megvédi a tisztességes kereskedelmet — Megszűnik a polgári csőd intézménye — Akik bírói likvidálást kérnek, azok ellen csőd nem nyitható meg

A Kamara megszavazta a törvényjavaslat sürgősségét

Bucurestiből jelentik: Pop Valér dr. igazságügyminiszter a Kamara elé terjesztette a bírói likvidálásról szóló törvényjavaslatot, amelynek rendkívüli sürgősségét a Kamara meg is szavazta. A bírói likvidálásról szóló törvényjavaslat tervéről annakidején már megemlékezett az Aradi Közlöny. A javaslatban a kormány modus vivendi igyekszik teremteni a kényszeregyezés és a csőd között és ezenkívül néhány olyan átmeneti intézkedést hoz, a melytől azt várja, hogy segíteni tud a kereskedelem és ipar súlyos helyzetén, főképpen pedig azt reméli, hogy ezeknek az intézkedéseknek a következtében a kereskedelem és az ipar jobban tud majd ellentálni a jelenlegi mostoha idők csapásainak. A javaslat mindössze 19 paragrafusból áll és annak fontosabb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

Bármely kereskedő vagy iparos (legyen az fizikai személy vagy társas-cég), az illetékes törvényszéktől kérheti a bírói likvidálás kimondását, természetesen a törvény által megszabott keretek között. A kérvényhez a kereskedőnek mellékelnie kell egy leltári kimutatást, adósainak és hitelezőinek pontos névsorát, váltóiról egy kimutatást, tehát fel kell tárnia a bíróság előtt üzletének vagy vállalatának a valóságnak megfelelő anyagi helyzetét. A kérvény vétele és a bírói likvidálás elrendelése után a törvényszék ügyvezető bírót (judecator administrator) rendel ki, egyben pedig a cég hitelezői közül maximum hármát delegál, akiknek ellenőrizniük kell az adós teljes kereskedelmi tevékenységét, amelyet most már a törvényszék felügyelete alatt folytat. Ez az ellenőrzés mindaddig nem szűnik meg, amíg a hitelezők kielégítése meg nem történt. A törvényszék által kapott delegáció kötelező a hitelezőkre és azt hitelezői megbízatásnak kell tekinteni.

A törvényjavaslat fontos rendelkezései

A hitelezők bizottsága a csőd kérvény által előírt formalitások szerint fog megalakulni, csak hogy ebben az esetben a csődtömeg gondnok helyét a delegált ügyvezető bíró foglalja el. Az üzlet fenntartásához s az adós létfenntartásához szükséges összegek levonása után a bevétel fennmaradó részét a törvényszéknél kell letétbe helyezni és azt havonta osztják szét a hitelezők között. A szétosztás természetesen a hitelezői rangsor szerint történik. A letétbe helyezendő összegeket az ügyvezető bíró és a delegált hitelezők állapítják meg. Abban az esetben, ha az üzlet folytatása érdekében új hitelek felvétele válna szükségessé, akkor arról az ügyvezető bírónak jelentést kell tennie a törvényszéknek, amely a hitelezők meghallgatása után hozzájárulását adhatja az új hitelek felvételéhez. Ezek a hitelek a régebbi követelésekkel szemben előnyöket élveznek. A hitelezők összessége a likvidálási eljárás megkezdésétől számítva reális joggal bír az adós egész vagyonára és ez a jog bejegyzésre kerül a törvényszéken, illetve — ha ingatlanról van szó — a telekkönyvben. A likvidálási munkálatok befejezése és az ügyvezető bíró jelentésének megtevése után a törvényszék befejezettnek nyilváníthatja a likvidálási eljárást. Ez megtörténhetik a likvidálás befejezte előtt is, ha azt a hitelezők összessége kéri.

Rendkívül nagy jelentőségű a javaslat 11-ik paragrafusa, amelynek értelmében

azon adósok ellen, akik a bírói likvidálást kéri, csőd nem nyitható meg.

A bírói likvidálás előnyeit élvezhetik azok is, akik ellen jelenleg csőd kérelem fekszik a törvényszéken, valamint azok is, akik ellen már elrendelték a csődöt, de akik a csőd elrendelése ellen felfolyamodást jelentettek be. Élvezhetik a megszavazandó törvény előnyeit azok is, akik jelenleg kényszeregyezési eljárás alatt állnak vagy akik ellen már megnyitották ugyan a csődöt, de engedélyt kaptak kereskedelmük folytatására.

Az olyan kereskedők által jegyzett váltók, akikkel szemben bírói likvidálást nyitottak meg, háromhavonként automatikusan meg-

szűnnek a polgári csőd intézménye. Mindazokban a polgári csődre vonatkozó ügyekben, amelyekben a törvény életbeléptetése végleges döntés nem történt, a további eljárást meg kell szüntetni és a doszárokat le kell zárni. Az igazságügyminiszter törvényjavaslata kereskedelmi és gazdasági körökben nagy érdeklődést váltott ki és az minden valószínűség szerint már a közeljövőben — ép a helyzet súlyos voltára való tekintettel — megszavazásra kerül. A javaslatnak, mint a fentiekből kitűnik, tulajdonképpen az a célja, hogy lehetetlenné tegye azt, hogy olyan tisztességes kereskedők ellen, akiket az idő mostohasága sodort súlyos helyzetbe, megnyissák a csődöt. Egyben pedig módot kíván nyújtani a kormány arra, hogy ezek a kereskedők — bírói és hitelezői felügyelet mellett — kereskedelmüket tovább is folytathassák. Bizonyos injekció-félet kíván adni tehát azoknak, akik egyébként elesnének a gazdasági fronton.

A Banca Nationala aradi fiókja intézi el a kompenzációs kérvényeket május 1-ig

A bucuresti-i központ nem tudja feldolgozni az összegyűlt kérvényeket — Az aradi fiók saját hatáskörében érvényesen elintézheti a kérelmezett átutalásokat

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala-hoz az ország minden részéből oly nagy tömegben érkeztek kérvények a kompenzációs pénztárral kapcsolatosan történendő kiutalások végett, hogy a pénztár képtelen volt feldolgozni az összegyűlt munkát. A Banca Nationala igazgatósága ezért felhatalmazta

az aradi, temesvári, kolozsvári és nagyszebeni fiókjait, hogy a kompenzációs átutalásokkal kapcsolatos kérvényeket területükön április 18-tól május elsejéig, saját kebelükben érvényesen elintézzék. Május elseje után ismét a központi kompenzációs pénztár hatásköre alá esnek az ország egész területéről beérkező átutalási kérvények.

= **Panaszt emeltek a pénzügyminiszternél az adófelelbezési bizottságok ellen.** Bucurestiből jelentik: Argetoianu pénzügyminiszter előtt ma megjelent a kereskedelmi és iparkamarák elnökeinek delegációja, amely panaszt emelt az adókvetési és felelbezési bizottságok működése ellen és különösen amiatt emeltek kifogást, hogy az adófelelbezési bizottságok a jogos felelbezéseknek nem adtak helyet.

= **Törvényvel szabályozzák a cukorrépa-termelők és gyárosok viszonyát.** Bucurestiből jelentik: A Neamul Romanesc szerint, az ipari és kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot készített a cukorrépa-termelők és gyárosok viszonyának szabályozásáról.

= **Az üzletberek utáni városi taksák leszállítása.** Hirt adtunk arról, hogy az Aradi Kereskedelmi Testület a városnál kérte az üzletberek utáni városi taksák leszállítását azoknál a kereskedőknél, akik saját házukban tartják üzleteiket, mert míg az üzletberek általában lényegesen leszállottak, tehát a bérelt üzletben dolgozó kereskedők bérösszeg utáni taksája is esett, a tulajdonosoknál az üzletbérértéke az öt év előtti bérekhez mérten volt megállapítva és még mindig ezen az alapon terhelték meg őket. A városi taksa felelbezési bizottság a Kereskedelmi Testületnek ezt az álláspontját teljes mértékben elismerte és elrendelte, hogy mindazoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik saját házukban birt üzlet-helyiségük bérértéke alapján taksáival vannak terhelve, a bérérték 20 százalékaival leszállítva vétessék a folyó évre már alapul.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Szálloda, étterem, kávéház és korcsmatulajdonosok szindikátusának közleményei

Ezuttal hozzuk kartársaink szives tudomására, hogy a kártyára vonatkozó legújabb rendelet értelmében minden vendéglős, korcsmáros stb. köteles legkésőbb f. évi június hó 15-ig a teljes kártyakészlettel, valamint regiszterrel együtt a Monopolhivatalnál jelentkezni. A teljes kártyakészlet — a rendelet értelmében — bevonatik, aminek tényleges megtörténtét a hivatal a regiszterbe bevezeti.

Ezen kártyákat a tulajdonosok vissza nem kapják, ellenben a regisztert igen.

Mivel a Szindikátusunk vezetősége ezen rendeletet reánk nézve feltétlenül sérelmesnek találta, már a mai napon átirattal fordult az itteni Monopolhivatal főnökéhez, amelyben kérte, hogy interveniálni sziveskedjék a Monopolbucuresti-i igazgatóságánál aziránt, hogy a kártyák anélkül, hogy a C. A. M. körbélyegzője meglátszik-e vagy sem, fogadtassanak el, továbbá, hogy a beszolgáltatók kártyáért cserébe más kártyákat kaphassanak az azokat beszolgáltatók. Annál is inkább, mivel abszolút megindokolatlan volna az, hogy a drága pénzen vett kártyákat — melyekkel ugyszólván még nem is játszottak — beszolgáltassák, anélkül, hogy ellenértékül valamit is kapnának a tulajdonosok.

Különbben ezentul a kártyákat regiszter nélkül bárki beszerezheti magának a traktokban.

Átiratunk eredményét a lapokban annakidején közölni fogjuk.

= **Nyolcszázmillió kölcsönről tárgyal Románia.** Párisból jelentik: Az Agence Economique et Financielle tegnapi estje jelentése szerint, Románia és Franciaország között tárgyalások folynak egy 800 millió kölcsön ügyében.

A román bankok is elégedetlenek a konverziós törvénnyel szemben

Értekezlet Bucurestiben — A kormány megoldását nem tartják kielégítőnek

Bucurestiből jelentik: A román bankok vezetői a Banca Albina bucuresti-i fiókjában értekezletre ültek össze, amelyen a mezőgazdasági adósságok konverziójáról szóló törvény megszavazásával előállott helyzetet vitatták meg. Mint ismeretes, a javaslatot azzal a módosítással szavazták meg, hogy a Solidaritatea-ba tömörült erdélyi román bankoknak a konverzió következtében elszenvedett veszteségeit az állam fogja fedezni. A bankok képviselői azt az álláspontot fogadták el, hogy a kormány által megvalósított megoldás nem kielégítő, mivel az állam a veszteségeket harminc éves részletekben fedezi, míg a bankok adósságaikból alig tudnak valamit inkasszálni

és ennek következtében nem tudnak eleget tenni betéteseik követeléseinek, akik egyre nyugtalanabbak lesznek. Az értekezlet elhatározta, hogy a Solidaritatea-ba tömörült pénzügyezteteket a parlamenti ülészek befejezése után azonnal rendkívüli közgyűlésre hívják össze.

Itt írjuk meg, hogy az összes romániai bankok szövetségének végrehajtó-bizottsága szintén elhatározta, hogy rendkívüli közgyűlést hív össze. A végrehajtó-bizottság máris körlevelet küldött az összes bankokhoz, amelyben kéri, hogy a legrövidebb időn belül tartanak igazgatósági ülést és nevezzék meg delegátusukat, aki a szóban levő pénzügyezteteket a rendkívüli közgyűlésen képviselje.

A városi vízművek újjáépítésére megtartották a versenytárgyalást

A legolcsóbb ajánlatot az Interimár-bizottság elé terjesztik

Ma délelőtt tizenegy órakor dr. Ursu János városi interimár-bizottsági alelnök vezetésével a város gazdasági ügyosztályában összeült az a versenytárgyalási bizottság, amely hivatva volt dönteni mindazon ajánlatok felett, amelyeket az aradvárosi vízművek újjáépítésére hirdett nyilvános pályázatra adtak be. A bizottság tagjai Olariu István városi vezérutká, Tripa Mihály városi vízüzemigazgató és Jac Jenő gazdasági tanácsos voltak.

A versenytárgyalás vezető-bizottsága megállapította, hogy a nyilvános pályázatra hat nagy építkezési cégtől érkezett ajánlat: ezek közül csupán egy cég nem aradi építkezési vállalkozó. A beérkezett ajánlatok felbontása után a bizottság elnöke adatszerűleg ismertette azokat. Eszerint Koch Károly aradi építész 2.322.439 lejes, az Erema-cég (Bucuresti) 2.092.449 lejes, az aradi Szántuycég 2.398.233 lejes, az aradi Steiner Jenő műépítész-cég 2.293.863 lejes, az aradi Rossi és Pellegrini-cég 2.462.098 lejes, az aradi Architectura-cég pedig 1.964.909 lejes ajánlatot tett az előirt munkák elvégzésére az aradvárosi vízművek telepén. A bizottság, miután megállapította, hogy mindegyik ajánlat megfelelt az előírásoknak, a legkedvezőbb ajánlatot tevő aradi Architectura-cég ajánlatát vizsgálta felül és egyhangúlag elhatározta, hogy ezt az ajánlatot terjeszti elfogadásra a város Interimár-bizottsága elé.

= A cukorrépa árára létrejött a megegyezés. Bucurestiből jelentik: A cukorrépa árára vonatkozólag létrejött a gyárak és a termelők között a megegyezés. Az egyezség értelmében, a cukorrépa ára 1933. október elsejéig szabályozást nyert. 1932-ben mintegy 18 ezer hektár területet vetnek be cukorrépával. Ezzel elő akarják segíteni azt, hogy a gyárak jelenlegi kilencezer vagonos cukorkészlete végére likvidálásra kerüljön. Erdélyben ebben az évben ötezer hektárnyi terület kerül bevetésre cukorrépával. A cukorrépa ára egységes lesz az egész országban és az egyezség értelmében a gyárak 6300 lejt fognak fizetni vagononként. Ebből 4500 lejt az alapár, amely 1932. december 15-ig kerül kifizetésre, míg a fennmaradó 1800 lejt 1933. augusztus elsejéig kell kifizetni.

= A mai aradi hetipiact árai: Tojás darabja 0.80—1 lejt, kövér liba párja 360—400 lejt, sovány liba párja 120—140, kövér kacsa 110—130, sovány kacsa 80—90, csirke 50—60, tyúk nagyság szerint 80—100, tehénmáj 10—12, juh túró 30—32, vaj 60—80, tej 5—6, tejfél 20—30, kelkáposzta 2, bab 5—6, burgonya 4—5, hagyma 8—10, fokhagyma 10—12, alma 5—12, savanyú káposzta 5—6 lejt. **Terményárak:** Buza q. 330—345, árpa 280—290, zab 300—310, tengeri 240—260 lejt. **Élő állatok:** Marha kilogrammja 7—8, borjú 11—13, sertés 12—14 lejt kilogrammja.

Április 1. óta

olcsóbb

az UJSÁG

Romániában

Hétköznap 6 lejt
Vasárnap 12 lejt

Középeurópai valuta-konferencia

A konferencia május 14-én nyílik meg Budapesten

Az a meggyőződés, hogy Középeurópa gazdasági újjászervezését a középeurópai valuták végleges rendezésének kell megelőznie, különös jelentőséget ad annak a konferenciának, amely május hó 14-én kezdődik Budapesten és amelynek fő tárgya azoknak az eszközöknek megállapítása, amelyek útján a fennforgó devizakorlátozások lebonthatók és a nemzetközi áru és fizetési forgalom normális mederbe terelhető.

A konferenciát, amelynek programját most véglegesen megállapították, **Hartos Elemér** fogja megnyitni és a magyar kormány nevében **Kenéz Béla** kereskedelemügyi miniszter, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nevében **Éber Antal** elnök és Magyarország Középeurópai Intézete nevében **Gratz Gusztáv** elnök fogja üdvözölni.

Az előadók sorában szerepelnek **Hahn Albert** (Frankfurt), **Herzfelder Ödön** (Berlin), **Hryntschak Sándor** (Wien), **Jellinek Frigyes** (Brünn), **Krzyzanowski Ádám** (Krakau), **Meinl Gyula** (Wien), **Milobar Fran** (Zagreb), **Mlyarski Felix** (Varsó), **Pályi Menyhért** (Berlin), **Reisch Richard** (Wien), **Röpke Vilmos** (Hamburg), **Slavescu Viktor** (Bucuresti), **Stucki Henrik** (Basel).

A konferenciára vonatkozó utazási és egyéb kedvezményeket a konferenciának a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában (V., Szemere-u. 6.) levő titkársága közli az érdekeltekkel.

Rheumatikus Fajdalmat

lehet szüntetni

Egészen mindegy, hogy ízületi vagy izomfájdalomról van-e szó, Sloan's Liniment azonnal megszünteti. Massázrosás felszeleges, Sloan's Liniment azonnal behatol, melegít, enyhít. Ne szenvedjünk — tartunk készletben állandóan egy kis üveggel ebből a szerből Sloan's alkalmas rhenma, zsába, ischia, háttájás, ficamodás, törés és minden nemű izomfájdalom esetén.

SLOAN'S
LINIMENT

Egy üveg ára 75 Lel. — megéri a fájdalmat

A tranzitált áruk kiadása

Hogyan kell kérelmezni az Ausztrián és Magyarországon keresztül tranzitált áruk kiadását — Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara adatai

A Magyarországon és Ausztrián keresztül tranzitált áruk kiadása iránt a Banca Nationala Kompenzációs hivatalához beadott kérvényekhez az alábbi mellékleteket kell csatolni:

I. a) eredeti számlát vagy ennek hiányában hatósági származási bizonyítványt, esetleg az illetékes román konzulátus láttamozásával; b) a kiinduló állomás fuvarlevelét, mellyel igazolható, hogy az áru eredetileg nem Ausztriában vagy Magyarországon lett berakva. Ha az áru gyűjtővagonban érkezik, a fuvarleveléhez csatolni kell a Románia részére szánt áruk jegyzékét is. Ha az árut Ausztriában vagy Magyarországon átrakták, a fenti okmányokon kívül csatolni kell: a) a folytatólagos fuvarlevelét, az átrakási állomástól Romániáig vagy b) a román kereskedelmi attasé bizonyítványát, amely igazolja, hogy az áru Magyarországon vagy Ausztriában tényleg átrakott, vagy: azoknál az áruknál, melyeket Ausztriában vagy Magyarországon raktak be. II. A román kereskedelmi attasé bizonyítványát, mely szerint az áru tényleg külföldi származású és csupán Magyarországon vagy Ausztriában levő raktárból adatott fel. III. Oly esetekben, amikor a címzettnek az áru sűrűn szüksége van és nem szerezheti be kellő időben a fenti bizonyítványokat, a Kompenzációs hivatal elrendelheti az áruk kiadását a következő feltételek mellett: a) a címzett ideiglenes letétként elhelyezi a számla összegét a Banca Nationala Kompenzációs hivatalánál, kötelezve magát arra, hogy a fenti okmányokat 30 napon belül beszerzi, amikor is a letét összegét azonnal visszakapja; b) vagy ha nyilatkozatot ad be, melyben kötelezi magát arra, hogy a törvény második és harmadik szakasza szerint kifizeti a számla összegét a Kompenzációs hivatalnál, amennyiben 20—30 napon belül nem nyújtja be azokat az okmányokat, amelyekkel igazolja, hogy az áru nem Ausztriából vagy Magyarországból származik.

= Mezőgazdák és szőlősgazdák figyelmébe. Sajtó alatt dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek könyve a mezőgazdasági adósságok rendezéséről és a gazdák helyzetének orvoslásáról szóló törvény ismertetése. Ára 20 lejt. A törvény megszavazása után kapható lesz lapunk kiadóhivatalában. A könyv behatóan ismerteti a törvény által a mezőgazdáknak szülőtulajdonosoknak nyújtott számos kedvezményt (adósság leszállítását, kamat csökkentést, kényszerigezységi eljárást, moratóriumot, bírói eljárást, stb.) és így minden mezőgazda és szőlősgazda érdeke, hogy a törvényt behatóan megismerje nepszerűen magyar nyelven megjelenő ismertetésből.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

titkár

RÁDIÓ KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Mi a fadűg és hogyan védekezhetünk ellene?

Ezek után tehát az a kérdés, mi is az „fadűg” és hogy keletkezik az? Hogy ezt megérthessük, tudnunk kell azt, hogy a leadóállomás antennája kétféle hullámokat sugároz ki. Az egyik a föld görbületét követve halad tovább, míg a másik felfelé a térbe. Az előbbi az úgynevezett felületi-hullám, nem terjed nagy távolságra, hiszen a föld területén nagyon sok elnyelő tulajdonsággal bíró tárgy van, de viszont a hullámok erőssége mindig állandó és így elhalkulás és torzítás mentes vételt biztosít az adóállomás körül a hullámhossztól függően, egy bizonyos távolságra.

A másik hullám felfelé a térben repül és teljesen ellentétesen viselkedik az előbbivel szemben. Nagy távolságra is eljut, ahol néha nagyon jól vehető, de ez nagyon bizonytalan és a rádióhallgatóknak sok bosszúságot okoz. Ugyanis a térhullámok egy körülbelül 100 km. magasan lévő, igen rejtélyes rétegről, az u. n. „Heavisidi”-rétegről verődnek vissza a földre.

Mivel ez a réteg, vagy felület egy ritka gázokból alakult felhő, amely alakját és magasságát állandóan változtatja, a visszaverődés minden más és más ponton éri a föld felszínét. Így nyilvánvaló, hogyha előbb a vevőkészülék antennáját éppen érintette a visszavert hullám, s így az erősen szólt, a másik esetben már az antennától távol kerülhet a föld felszínére. Ez tehát az egyik oka a távolsági vételerősség állandó ingadozásának.

Van azonban egy másik jelenség, ami szintén elhalkulást okoz, ez az úgynevezett fadűg-zónában lép fel. Itt ugyanis este a már

meglehetősen legyengült felületi hullámok a Heavisidi-rétegről visszaverődő hullámokkal interferálva, végeredményben a vétel erősségét vagy erősítik, vagy gyengítik, aszerint, hogy a nagyobb utat megtevő térhullám hullámhegyei úgy kerülnek össze a felületi hullámmal, hogy azok eredője erősebb, vagy gyengébb hullámokat eredményez.

(Folyt. köv.)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, ÁPRILIS 16.

Bucaresti. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar. Könnyű és román zene. 20.40. Közvetítés az Operaházból. — Budapest I. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 5. A „Rádió Élet” gyermekjátékszórója. 6. A Kétföld Társaság irodalmi előutánja. 7. Gramofonhangverseny. 8.45. Lj. Sárny Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 9.45. Műsoros est. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropol-szálóból. — Bécs. 12.30. Raab-zenekar. 14.45. Gramofon. 16.25. Új gramofonlemez. 18. Römisch-zenekar. 20.45. Kétzongorás hangverseny. 21.20. Schönherr: Gyermekekradédia, szimfónia. 23. Táncczene. — Belgrád. 12.20. Gramofon. 17.30. Kivánság-gramofon. 18.30. Nemzeti dalok. 20.30. Wüschke Anny énekesnő. 21. Rádiózenekar. 22.30. Vidám est. Utána: Cigányzene. — Heilsberg. 17.30. Szórakoztató zene. 20.10. Férfikar zenekari kísérettel. 21. Eipper író előadása. 21.30. Táncczene. Utána: Táncczene Berlinből. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 18.40. Gramofon. 20.55. Népszerű fuvós zene. — Katowice. 19.30. Jazz. 21.15. Könnyű zene. 23.10. Chopin-hangverseny. 23.55. Könnyű és táncczene. — Milano. 17.50. Triest: Könnyű zene. 21.15. Könnyű zene. 22. Szimfonikus hangverseny. Utána: Táncczene. — Pozsony. 22. Offenbach: Az elzón-dó lány, egyfelvonásos operett. — Róma. 18.30. Parisi

(szoprán) hangversenye. 18.45. Könnyű zene. 21.45. Opera a San Carlo-ból. — Varsó. 15.45. Könnyű zsidó zene. 17.30. Gramofon. 19.30. Jazz. 21.15. Könnyű zene dalokkal és szájharmonikajátékkal. Utána: Táncczene.

VASÁRNAP, ÁPRILIS 17.

Bucaresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: Könnyű és román zene. 19.10. Marcu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. Lab: Ys király. Grieg: Lirai szvit. 21.45. Székely tenorista hangversenye. 22.05. Rádiózenekar. — Budapest I. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evang. istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 3. Odeon gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Székesfővárosi Zenekar Haydn-diszhangversenye a Vigadó nagyterméből. 8. Harsányi Lajos és Gáspár Jenő költeményekből adnak elő. 8.40. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 9.40. „Az operett fejlődése” V. rész. 11.15. Szikra Lajos hegedűversenye. 11.45. Megyeri Gyula tangó- és jazz-zenekarának hangversenye. Budapest II. 4—4.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12. Bécsi szimfonikusok. 13.10. Marek Weber-zenekar. 14.10. A férfikar fejlődése Haydn-től Mendelssohnig. 16.30. Rothschild-négyes. 17.50. Gangelberger-zenekar. 19.50. Hummer B-dur mise. 21. Strauss O.: „Bucukeringő” c. operettje. 23.25. A Korngold-jazz táncczeneje. — Belgrád. 12. A szabadkai Zsidó Egylet hangversenye. 13.30. Rádiózenekar. 18.30. Gramofon. 21. Amerikai divatos dalok. 21.30. Jenko: „A varázsló” című operettje. Utána: Cigányzene. Berlin. 17. Zenekari hangverseny. Verdi: Othello című operájának magyarizata gramofon-példákkal. 19.55. Schubert: C-dur ábránd. Utána: Táncczene. — Breslau. 16.30. Szórakoztató zene. 19.20. Hegedűverseny. 21.15. Weber: A bűvös vadász című háromfelvonásos operája. Utána: Táncczene. — Heilsberg. 17. Szórakoztató zene. 18.45. Népdalok. 21.10. Népszerű est zene. — Langenberg. 21. Lehár: Cigány szerelem című operettje. Majd: Táncczene. Milano. 20.05. Rádióötös. 20.10. Könnyű zene. 20.30. Gramofon. 21.15. Zenekari hangverseny. 22. Opera. Varsó. 13.15. Szimfonikus hangverseny. 15.20. Rendőrzezekari hangverseny. 20.25. Gramofon.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ÜGYVÉDI vagy más irodába perfect német, román nyelvtudással, gép és gyorsíró, szerény fizetéssel állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 3 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜBÖGÖSEN KERESK: írógépeket, régi porcelán Altweien mézesemű figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik és modern bútorokat, sehsalonokat stb. SALGONE bizományosi Szécsény, Str. Horia 1. (Széchenyi-utca) 1900

BLADO komplett 3 szobás lakás uriszoba, haló és ebédlő, képekkel. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Bérbe,

esetleg megvételre keresek 10—12 literes fagylaltgépet és aparátot. Ajánlatokat az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában „Fagylalt” jellegre kérek.

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandók, aufzatek, tálcák, oukortartó, stb. elefántcsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest boa, vitrinek, komódok, japán vázák, álló világy-lámpák, velencei és konzol tükörök, szobaberendezések, dísz tárgyak, storeok, függönyök, festmények, szőnyegek, zongorák, jégazekrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísz tárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományosi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. Neuman-palota).

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

Alba-juliai fajborok és szilvórium olcsón kapható.

Izvorul Depot,

a Minorita templommal szemben.

ELLÁTÁS.

TÉLJES ELLÁTÁST keresek idősebb nőnél, nem külső szobával. Cím a kiadóhivatalban.

Cipővásárlók figyelmébe!

Sikerült egy nagyobb tétel női, férfi és gyermek cipőt beszerezni, melyet jóval a gyári áron alul árúsított. Tegyen próbavásárlást! „BABY” cipőüzlet v. Szabadság-tér 19. (ársony-cég mellett.)

KÜLÖNFÉLEK.

Elveszett

gobelin ívkolai kézimunka a v. Rákóczi-utcaútól Orczy-utcaig. Beszélgetés megtalálój adja le jutalom ellenében: Ditz, volt Orczy-u. 18.

Figyelem! PIROSKY szalonban újítás! Minden nap

Ondolás 10 lej | Hámosás 10 lej
Hajvágás 10 lej | Manikűr 10 lej
Ujnak olcsó kiszolgálás.

RADIO. Str. Corvin 2. (Hunyadi-u.)

HORVÁTH Rádió-klinika

Javit átépít karbantart

Str. Ceroetasilor (Szt. Pál-u.) 7. Akkumulátor töltés.

Viz kiszivattyuzást vállaljuk,

érdeklődni lehet a 911. telefon szám útján, Bul. Reg. Ferdinand HERCZOG szállitonál.

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Megbízható

mindennemű fűszer és italok legolcsóbban kaphatók:

Bergmann Jakabnál,

a Central-mozival szemben.

Figyelem!

Hölgyek és urak április 15-től, Borotválás 8-10. | Gyer. hajvágás 10. Hajvágás olíval 15. | Női hajvágás 10-15.

Koreek János fodrász, v. Mikos Kelemen-u. 49.

Arvilkárosultaknak és munkanélkülieknek fenti árakból 50% engedmény.

Aradi gör. kol. szerb hitközség. No. 1932.

ARLEJTÉS.

Az Aradi gör. kol. szerb hitközség 1. hó 23-án d. e. 11 órakor versenytárgyalást tart a tulajdonát képező Piața Sf. Sava 7—8. sz. bérház tetőjének új cseréppel való befedésére.

A feltételek a hitközség irodájában minden nap 5—7 óráig tekinthetők meg.

Az ajánlatokat zárt borítékban legkésőbb f. hó 21-ig este 7 óráig ugyanott nyújtandók be.

Arad, 1932. április 14.

1210 A vezetőség.